

NKÜ HUKUK FAKÜLTESİ DERGİSİ

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

SENEDİN YAĞMASI SUÇU

*Araş. Gör. Burak TAŞ**

ÖZET

Senedin yağması suçu, yağma suçunun özel bir şekli olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 148. maddesinin ikinci fıkrasında malvarlığına karşı bir suç olarak düzenlenmiştir. Cebir veya tehdit kullanılarak mağdurun, kendisini veya başkasını borç altına sokabilecek bir senedi veya var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur edilmesi halinde yağma suçu için öngörülen altı yıldan on yıla kadar hapis cezası bu suç bakımından da öngörülmüştür. Bu çalışmada senedin yağması suçu, tahlilci yöntemle suç genel teorisi bağlamında incelemeye tabi tutulmuştur. Yağma suçu ile benzer hukuki değeri koruyan senedin yağması suçunun yağma suçundan farklı tarafları odak alınarak incelenmiştir. Bileşik bir suç niteliğinde olan bu suçla ilgili özellik arz eden hususlar ile genel olarak söz konusu suçla ilgili doktrin ve Yargıtay uygulamaları değerlendirilerek sonuca ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler Malvarlığına Karşı Suçlar, Senedin Yağması Suçu, Cebir ve Tehdit, Senet, Bileşik Suç

THE CRIME OF PLUNDER OF BILL

*Res. Asst. Burak TAŞ***

ABSTRACT

The crime of Plunder of Bill is regulated as a crime against property in second paragraph of article 148 of the Turkish Penal Code numbered 5237. The same penalty with plunder that is imprisonment for a term of six to ten years is to be imposed if a victim is compelled, by the use of force or threats, to give a bond which will place him, or another, under an obligation to issue a document declaring the invalidity of a bond, to acquiesce in the taking of a bond, to sign a document which has the capacity of being transformed into a bond in the future, to destroy an existing bond or to acquiesce during the destruction of a bond. In this study, the crime of plunder of bill has been examined in the context of the general theory of crime with the diagnostic method. It has been examined by focusing on the different sides of the crime of plunder of bill, which preserves the same legal value as the crime of plunder, from the crime of plunder. The facts about this crime, which is a compound crime, and the doctrine and the applications of the Supreme Court in general, were evaluated and the result was reached.

Keywords Crimes Against Property, The Crime of Plunder of Bill, Coercion and Threat, Bill, Combined Crime

* Araş. Gör., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, burak.tas@asbu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6481-1580

** Res. Asst., Ankara Social Sciences University, Department of Criminal and Criminal Procedure Law, burak.tas@asbu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6481-1580

Extended Summary

In this study, in which the crime of plunder of bill was examined, the diagnostic method was generally followed. First of all, general information about this crime was given and then the issue of protected legal value was clarified. Then, in the context of the general theory of crime, the crime of plunder of bill was examined in terms of its elements. Elements of the crime are evaluated on the basis of typicality and illegality. The material element of the typicality is, respectively, perpetrator, victim, material issue, action and result; The spiritual element of typicality is examined directly in the context of intent and eventual intent. As one of the issues other than the elements of the crime, after mentioning the defect in the crime of plunder of bill, the reasons affecting the crime or the punishment are mentioned under the title of qualitative cases of the crime, personal impunity and personal reasons for which the penalty should be reduced, and lastly, effective repentance. Under the title of special appearance forms of the crime, the feature of the attempt, privity and session in terms of the crime of plunder of bill is examined. At the end of the study, a conclusion was reached by referring to the issue of sanction, prescription and cognisance of the crime. While making the crime of plunder of bill the subject of investigation, its application in the context of the relevant Supreme Court decisions and the discussions in the Turkish doctrine were included. Then, our opinion on the controversial issues was put forward in the context of the law that should be.

Because the crime of plunder of bill is regulated in the Turkish Criminal Code as a special type of plunder, explanations regarding the crime of looting of property will generally be valid in terms of looting of the deed. In this context, in the crime of looting the deed, an investigation was carried out on the basis of differences in its relationship with the crime of looting the property.

In this study, the wrongness of the regulation in the Law in terms of the victim of this crime has been discussed. That is to say, the victim of this crime is not the owner of the property, but the person whose possession of the property is terminated by force or threat, and whose freedom of will is compelled, since the persons who are subjected to force or threat may be different persons. From this point of view, since the force or threat, which constitutes the vehicle movements of this crime, affects the freedom of will, only those who have the ability to perceive can be the victim of the crime. In the crime of plundering the bill committed against a person who does not have the ability to perceive, the act of threat will be the crime of theft as the aim cannot function as a behaviour. Because of that, qualified case regulation of the subparagraph e of article 149 is incompatible with the nature of the crime.

In the doctrine, there are opinions that in addition to the general intent of the perpetrator, there should be an 'intent to benefit' in plundering. However, when the legal definition of the crime is examined, the intention of benefiting, as it is in the crime of theft, is not sought directly or indirectly in the crime of plunder of bill. In this context, searching for a beneficiary intent of the perpetrator would not be in line with typicality. Ultimately, it was concluded that this view, which is also contrary to the philosophy of the general theory of crime, cannot be accepted.

One of the reasons affecting the fault in the plunder of bill is unjust provocation. As a rule, while it is possible to apply unjust provocation in terms of all crimes, it is not considered

possible in the application of the Supreme Court for plundering. While unjust provocation provisions may be applied in terms of the act of killing against the right to life of persons, we are of the opinion that there is no legal basis for the unjust provocation provisions not to be applied in acts of deed pillage against persons' bodily immunity and assets.

Article 169 of the Turkish Penal Code, which is regulated as a common provision in crimes against property, states that "security measures will be imposed on legal entities who have gained unfair advantage by committing crimes of theft, abuse of trust and fraud." It creates a contradiction that the crime of looting of the deed is not counted in the provision of the relevant article. Looking at the crime of theft, abuse of trust and fraud, if an unfair advantage can be obtained for the benefit of legal entities, it should be seen that it is possible to commit the crime of looting the deed as a crime against the assets of the legal person.

GİRİŞ

Senedin yağması suçunun incelendiği bu çalışmada öncelikle bu suç ile ilgili genel bilgiler verilmiş ardından korunan hukuki değer hususu açıklığa kavuşturulmuştur. Ardından suç genel teorisi bağlamında senedin yağması suçu, unsurları özelinde incelenmiştir. Suç unsurları itibariyle incelenirken finalist hareket teorisi esas alınmıştır. Temel olarak tipiklik ve hukuka aykırılık unsuru bağlamında inceleme gerçekleştirilmiştir. Tipikliğin maddi unsuru sırasıyla fail, mağdur, maddi konu, fiil ve netice olmak üzere; tipikliğin manevi unsuru ise doğrudan kast ve olası kast bağlamında incelenmiştir. Korunan hukuki değer ise klasik teoride olduğu üzere bir unsur olarak değerlendirilmemiştir. Suçun unsurları dışında kalan hususlardan biri olarak senedin yağması suçunda kusurluluk hususuna değinildikten sonra suçu veya cezayı etkileyen sebepler başlığı altında suçun nitelikli halleri, şahsi cezasızlık sebepleri ile cezada indirim yapılması gereken şahsi sebepler ve son olarak etkin pişmanlık hususuna yer verilmiştir. Suçun özel görünüş biçimleri başlığında teşebbüs iştirak ve içtima hususunun senedin yağması suçu bakımından gösterdiği özellik irdelenmiştir. Çalışmanın sonunda suçun yaptırımı, zamanaşımı ve muhakemesi hususuna değinilerek sonuca varılmıştır.

Çalışma genel olarak tahlilci yöntem ile inşa edilmiştir. Senedin yağması suçu inceleme konusu yapılırken ilgili Yargıtay kararları bağlamında uygulamasına ve Türk doktrinindeki tartışmalara yer verilmiştir. Ardından tartışmalı hususlarla ilgili kanaatimiz, olması gereken hukuk bağlamında ortaya konmuştur. Bu kapsamda Türk doktrinindeki kaynaklardan azami ölçüde yararlanmaya çalışılmıştır.

Senedin yağması suçu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda (TCK)¹ yağma suçunun özel bir türü olarak düzenlenmiştir². Bu amaçla yağma suçu ile ilgili açıklamalar genel olarak senedin yağması bakımından da geçerli olacaktır. Bu bağlamda senedin yağması suçu, malın yağması suçu ile olan ilişkisinde farklılıklar temel alınarak incelenmiştir.

A. SENEDİN YAĞMASI SUÇU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Senedin yağması suçu 5237 sayılı TCK'nın özel hükümler kitabında, kişilere karşı suçların düzenlendiği ikinci kısmın malvarlığına karşı suçları düzenleyen onuncu bölümünde, 148. maddenin ikinci fıkrasında şu şekilde düzenlenmektedir: *“Cebir veya tehdit kullanılarak mağdurun, kendisini veya başkasını borç altına sokabilecek bir senedi veya var olan bir senedin*

¹ RG. 12.10.2004, S. 25611

² Sedat Bakıcı, 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri Cilt II, (Adalet Yayınevi, 2008) 274; Hakan Cerrahoğlu, Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu (YL Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2013) 43; Mustafa Arslantürk, İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu: Uygulama Örneği - Açıklamalı - İçtihatlı - Notlu - Gerekeçeli (2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018) 50; Esra Şule-Korkmaz, Yağma Suçu (Seçkin Yayıncılık, 2021) 75; Abdülhalim Arslanbaş, Yağma Suçları (YL Tezi, Marmara Üniversitesi, 2009) 196

hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur edilmesi halinde de aynı ceza verilir.”

Senedin yağması suçu, 765 sayılı mülga TCK m. 496’da malvarlığına karşı cürümler arasında şu şekilde düzenlenmekteydi: *“Her kim, bir kimseyi cebir ve şiddet kullanarak veya şahsan veya malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanı ile tehdit ederek o kimsenin yahut başkasının zararına hukukça hükmü haiz bir senedi vermeye veya imza etmeye yahut koparıp mahvetmeye mecbur bırakılırsa on seneden yirmi seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur.”*

5237 sayılı TCK m. 148/2’de düzenlenen senedin yağması suçu 765 sayılı TCK m. 496’da bağımsız bir suç tipi olarak ihdas edilmiştir. Her iki kanun döneminde bu suç unsurlar yönünden büyük ölçüde benzerlik teşkil etmekle birlikte 5237 sayılı TCK’da senedin yağması suçu bağımsız bir suç olarak değil, malın yağmasının özel bir türü olarak düzenlenmiştir³.

765 sayılı TCK’da döneminde suçun maddi konusu “hukuken geçerli bir senet” şeklinde düzenlenmişken 5237 sayılı TCK’da ise “mağdurun kendisini veya başkasını borç altına sokabilecek bir senet, var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesika veya ileride böyle bir senet haline getirilebilecek bir kâğıt” şeklinde düzenlenmiştir⁴. Bu açıdan iki kanun döneminde maddi konusu, “anlam” açısından bir farklılık arz etmemektedir⁵.

765 sayılı TCK’da suçun fiil unsuru “cebir ve şiddet ya da şahsen veya malen büyük bir tehlikeye düşüreceği beyanıyla tehdit” olarak belirlenmişken 5237 sayılı TCK’da bu suçun fiil unsuru, “cebir veya tehdit” olarak karşımıza çıkmaktadır. “Cebir veya tehdit” bağlamda 5237 sayılı TCK fiil unsurunun kapsamını 765 sayılı TCK’ya nispeten genişletmiştir.⁶ “Cebir ve şiddet”⁷ kavramları da aynı anlamı ifade ettiği için iki kanun arasında bu açıdan bir farklılık yaratılmamıştır.

765 sayılı TCK’da senedin yağması suçunda cebir veya tehdit fiilinin kapsamı “hukukça hükmü haiz bir senedi vermeye veya imza etmeye yahut koparıp mahvetmeye mecbur bırakma” olarak belirlenmişken 5237 sayılı TCK’da bu kapsam; “borç altına sokabilecek bir

³ Ali Parlar ve Muzaffer Hatipoğlu, Türk Ceza Kanunu Yorumu – 3. Cilt, (3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010) 2775, 2776; Bakıcı (n 2) 273

⁴ Bakıcı (n 2) 273; Nur Centel, Hamide Zafer ve Özlem Çakmut, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt:I (4. Bası, Beta Yayıncılık, 2017) 412; Sulhi Dönmezer, Ceza Hukuku Özel Kısım – Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, (12. Baskı, Filiz Kitabevi, 1997) 373-374

⁵ Arslantürk (n 2) 50; Bakıcı (n 2) 273

⁶ Arslantürk (n 2) 50

⁷ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 412

senedi veya var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur edilmesi” olarak belirlenmiştir⁸. Bu açıdan 5237 sayılı TCK’da cebir veya tehdit fiilinin kapsamı daha geniş biçimde belirlenmiştir.

Hukukça sonuç doğurmaya elverişli olan bir senet, taşınır mal kavramının içerisinde değerlendirilebilir. Bu sebeple bu suçu düzenlemek gereksiz gibi görünse de, maddede borç doğurucu bir senedi imzalatmak yanında onu imha ettirmek, açığa imza attırmak eylemleri de cezalandırıldığı için açık bir şekilde yasal düzenleme yapmak yerinde olmuştur⁹.

B. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Senedin yağması suçu, tehdit (TCK m. 106), cebir (TCK m. 108) ve hırsızlık (TCK m. 141) suçlarının kanun tarafından bir araya getirildiği bileşik suç niteliğindedir¹⁰. Bu sebeple kanunun cebir, tehdit ve hırsızlık suçlarıyla koruduğu hukuki değerler senedin yağması suçu bakımından da geçerli olacaktır¹¹. Hırsızlık suçuyla korunan zilyetlik¹² ve mülkiyet hakkı; cebir veya tehdit suçuyla korunan kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığı; senedin yağması suçunda korunan hukuki değer olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda malvarlığına karşı bir suç olarak düzenlenen senedin yağması suçunda kişi özgürlüğüne veya vücut dokunulmazlığına karşı ihlaller, yine bu suça ilişkin birer araç hareket niteliğindedir¹³.

⁸ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 412

⁹ Mahmut Koca, ‘5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar’ (2005) (5) Kazancı Dergisi, 81

¹⁰ Berrin Akbulut, Ceza Hukuku Genel Hükümler (5. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018) 747.

¹¹ Ezgi Cankurt, ‘Yağma Suçu ve Cebir Kavramı’ (2015) 1 (2) Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 102; Mahmut Koca, ‘5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Yağma Suçu’ (2005) 3 (32) Legal Hukuk Dergisi, 2801; Büşra Şenerdoğan, ‘Yağma Suçu, (m. 148-150)’ Malvarlığına Karşı Suçlar (m. 141-169), (Adalet Yayınevi, 2018) 72; “765 Sayılı TCK’da ‘gasp’ olarak tanımlanan yağma, esasında cebir veya tehdit kullanmak suretiyle yapılan hırsızlıktan ibarettir. Yani cebri hırsızlıktır. Şu hale göre yağma; bir kimsenin menkul malını cebir, tehdit kullanarak almaktır. Hırsızlık ile yağma suçları aynı ortak unsurlara malik olup ayrıldıkları tek nokta ya da başka bir deyişle yağmanın, hırsızlığa oranla sahip olduğu ilave unsur, malı almak için cebir veya tehdit kullanılmasıdır. Failin malı almak için mağdura karşı cebir veya tehdit kullanması yağma suçunu hırsızlıktan ayırır” Yar. CGK, E. 2017/14-550, K. 2019/574, 1.10.2019 (<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> Erişim Tarihi: 10.4.2021); Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2776

¹² Zilyetlik, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu RG. 8.12.2001, S. 24606 m. 973’e göre bir şey üzerinde fiili hakimiyetin bulunmasıdır. Mülkiyet kavramından farklılık arz eden zilyetlik kavramı bir hakkı temsil etmez. Zilyetlik fiili bir durumdur. (Bilge Öztan, Medeni Hukukun Temel Kavramları (11. Baskı, Turhan Kitabevi, 2003) 611-612). Asli zilyet ferî zilyet bakımından da bir değerlendirme yapmak gerekirse en genel manada eşya üzerinde fiili hakimiyeti bulunan kişiler zilyet kabul edilmelidir (Ersan Şen ve Erkan Malbeleş, ‘Malvarlığına Karşı Suçlarda İrade ve Fiili Hakimiyet Kriterleri’ (2018) 13 (141) Terazi Hukuk Dergisi, 106). İster failin iradesi ile zilyet olsun (ferî zilyet) isterse de zilyetlik kişinin aslından kaynaklansın ceza hukuku bağlamında doğrudan zilyedin bu suçun mağduru olarak kabul edilmesi gerekir. Ancak zilyet yardımcısının zilyet olarak kabul edilmediğini de belirtmek gerekir.

¹³ “Yağma, tehdit veya cebir kullanma ile hırsızlık suçlarının bir araya gelmesiyle oluşmuş bileşik bir suç olduğundan birden çok hukuki değeri korumaktadır. Kendisini oluşturan suçların korudukları hukuki değerler olan kişi özgürlüğü, vücut dokunulmazlığı, zilyetlik ve mülkiyet yağma suçunun da koruduğu hukuksal

C. TİPİKLİĞİN MADDİ UNSURU

1. FAİL

Senedin yağması suçunda TCK, fail bakımından herhangi bir özellik aramamıştır¹⁴. Bu bağlamda herkes bu suçun faili olabilir¹⁵. Bu suç fail bakımından özellik aramadığından özgü bir suç olarak değil, herkes tarafından işlenebilen bir suç olarak karşımıza çıkmaktadır. Senedin yağması suçunun birden fazla kişi tarafından işlenmesi nitelikli bir hal olarak düzenlendiği için failler hakkında verilecek olan ceza ağırlaşacaktır (TCK m. 149/1-c).

2. MAĞDUR

Senedin yağması suçunun mağduru bakımından bir özellik aranmadığı için bu suçun mağduru herkes olabilir¹⁶. Ancak cebir veya tehditle yalnızca gerçek kişilerin iradeleri sakatlanabileceği için tüzel kişiler bu suçun mağduru olarak değerlendirilemezler. Tüzel kişiler bu suçta suçtan zarar gören olarak değerlendirilebilirler¹⁷¹⁸.

Bu suçun mağduru, “*cebir veya tehdit altında kendisini veya başkasını borç altına sokabilecek bir senedi veya var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur edilen kişi*” (TCK m. 148/2) olmakla birlikte cebir veya tehdide maruz kalan kişiler ile alınan malın maliki farklı kişiler olabileceği için bu suçun mağduru malın maliki değil, cebir veya tehdit ile mal üzerindeki zilyetliği sonlandırılan, “*irade özgürlüğü zorlanan kişi*”dir¹⁹. Buradan hareketle bu suçun araç hareketlerini teşkil eden cebir veya tehdit, irade özgürlüğünü etkilediği için sadece algılama yeteneği bulunan kişiler suçun mağduru olabilecektir. Algılama yeteneği

değerlerdir... Yağma suçu amaç ve araç hareketlerden oluşan bir suçtur. İlk önce almayı gerçekleştirmek için araç hareketler olan cebir veya tehdit kullanılır, sonrasında bu cebir ve tehdidin etkisiyle malın alınması veya tesliminin sağlanması ile suç tamamlanır. Yağma, tehdit veya cebir kullanma ile hırsızlık suçlarının bir araya gelmesiyle oluşmuş bileşik bir suç olduğundan birden çok hukuki değeri korumaktadır. Kendisini oluşturan suçların korudukları hukuki değerler olan kişi özgürlüğü, vücut dokunulmazlığı, zilyetlik ve mülkiyet yağma suçunun da koruduğu hukuksal değerlerdir.” YCGK, E. 2015/709, K. 2016/33, 26.1.2016; Ali Boyracı, 5237 Sayılı Kanunda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu, (On İki Levha Yayıncılık, 2020) 36

¹⁴ Cerrahoğlu (n 2) 43

¹⁵ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2885; A. Pulat Gözübüyük, Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi Cilt IV, (5. Baskı, İstanbul Kazancı Hukuk Yayınları, 1989) 665

¹⁶ Cerrahoğlu (n 2) 43; Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2885

¹⁷ Örnek vermek gerekirse banka görevlisine karşı müşterilere ait senedin yağması suçu işlenmesi durumunda mağdur banka görevlisi iken bankanın tüzel kişiliği suçtan zarar gören olarak değerlendirilir. Boyracı (n 13) 40.

¹⁸ En genel anlamda bir suçta mağdur, işlenen suçla hukuki yararı korunan kişilerdir. Suçtan zarar gören ile mağdur farklı kavramları ifade ederler. Mağdur, “*suç fiilinden zarar gören herkesi değil, sadece bu fiil ile ihlal olunan ve ceza korumanın konusunu oluşturan varlık ya da menfaatlerin sahiplerini*” ifade eder. Suç nedeniyle maddi veya manevi olarak zarara maruz kalan gerçek ya da tüzel kişiler ise suçtan zarar görendir. Bu açıdan suçtan zarar gören kavramı, mağduru da içine alan geniş bir kavramı ifade etmektedir. Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız, Ceza Genel Hukuku (Temel Bilgiler) (11. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020) 141

¹⁹ Mahmut Koca ve İlhan Üzülmöz, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (6. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020) 651

bulunmayan kişiye karşı işlenen senedin yağması suçunda tehdit fiili, amaç davranış işlevi göremeyeceği için hırsızlık suçu söz konusu olacaktır²⁰. Bu bakımdan TCK m. 149/1-e’de öngörülen ”*ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı*” işlenen senedin yağması suçunda öngörülen nitelikli hal uygulama imkânı bulamayacaktır. TCK’nın söz konusu nitelikli hal düzenlemesi, ”*ruh bakımından kendisini savunamayacak olma*” bakımından suçun yapısı ile bağdaşmamaktadır. Nitekim ruh bakımından kendisini savunamayacak kimseler genel olarak akıl hastaları yahut akıl sağlığı kısmen yerinde olmayanlardır²¹. Kaldı ki bu kişilerin hukuki işlem ehliyeti de bulunmamaktadır. Burada kanun koyucunun senedin yağması suçu ve genel olarak yağma suçu özelinde ”*ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olma*” nitelikli halinin uygulanamayacağını öngörmesi yerinde olurdu. Nitekim doktrinde de akıl hastalarına karşı gerçekleştirilen tehdit fiilinde akıl hastalarının algılama yeteneği kural olarak mevcut olmadığından bu kişilere karşı senedin yağması suçu oluşmayacağı, hırsızlık suçunun oluşacağı savunulmaktadır²².

Mağdur başlığı altında değerlendirilmesi gereken son husus ise icra hareketlerine başlandığı anda mağdurun hayatta olup olmadığı hususudur. Hayatta olmayan kimseye cebir veya tehdit uygulanmayacak ve senedin yağması suçu gündeme gelmeyecektir. Ancak amaç hareketlerin gerçekleştirilmesi için mağdurun öldürülmesi durumunda hem senedin yağması hem de kasten öldürme suçu gündeme gelecektir²³. Mağdur öldükten sonra hamili olduğu bir senedin alınması veya imha edilmesi durumunda ise senedin yağması suçu gündeme gelmeyecektir. Şartları mevcutsa hırsızlık, resmi veya özel belgeyi bozma, yok etme ya da gizleme suçlarının gündeme gelmesi mümkün olacaktır²⁴.

3. MADDİ KONU

Senedin yağması suçu, yağma suçundan maddi konu itibariyle farklıdır²⁵. Yağma suçunun maddi konusu taşınır mal iken senedin yağması suçunun maddi konusu *senet veya belgedir*²⁶. Bu bağlamda senedin yağması suçunun maddi konusu daha sınırlı bir alanı temsil etmektedir.

²⁰ Koca ve Üzülmöz (n 19) 651,653.

²¹ Handan Yokuş-Sevük, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (Adalet Yayınevi, 2018) 64; Erkan Öztürk, “5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Beden ve Ruh Bakımından Kendisini Savunabilme Kavramı” (2008) 3 (21) Terazi Hukuk Dergisi, 96.

²² Boyracı (n 13) 95; Koca ve Üzülmöz (n 19) 626,627.

²³ Boyracı (n 13) 40.

²⁴ Yar. CGK, E. 1994/1-283, K. 1994/320, 5.12.1994; Boyracı (n 13) 40; Koca ve Üzülmöz (n 19) 654.

²⁵ Faruk Erem ve Nevzat Toroslu, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (5. Baskı, Savaş Yayınları, 1987) 670; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 411; Arslanbaş (n 2) 8.

²⁶ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 411; Doktrinde *Bakıcı*, senedin yağması suçunda, yağma suçunun basit şeklinin aksine taşınmaz malların da dolaylı olarak suçun maddi konusunu teşkil edebileceğini savunmaktadır (Bkz. Bakıcı (n 2) 274; Aynı yönde Cerrahoğlu (n 2) 56, Sami Selçuk, Dolandırıcılık Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı ve

Senedin yağması suçunda maddi konu, senet yahut senetle ilgili belgedir. Senet, borçlusunun malvarlığında bir eksilmeye; yani malvarlığının pasifinde bir artışa sebep olan, borç doğurucu nitelikte olan bir belgedir²⁷. Bu senet veya belge, suçun failine bir fayda sağlama, mağdurunu zarara uğratma kapasitesine sahip olmalıdır²⁸. Bu ise senet niteliğindeki bu belgenin mala ilişkin olmasını gerektirmektedir.²⁹ İlaveten senedin yazılı bir belge mahiyetinde olması gerekmektedir. Bu belgenin onu düzenleyeni aleyhine delil teşkil edeceği için “*imzası, mührü veya el ile yapılmış bir işareti*” gerekmektedir³⁰. Bu unsuru taşımayan senet, senet niteliğini haiz bulundurmaz³¹. İlaveten bu yazılı belgenin belgelendirdiği hukuki işlem ile ilgili eksiksiz bir bilgiyi ihtiva etmesi gerekecektir. Bunun için senedin yırtılmamış, üstü karalanmamış, okunamayacak şekilde tahrip edilmemiş olması şarttır³². Nitekim senet niteliğini

Çeklerle İlgili Suçlar, (Yazarın Kendi Yayını, 1986) 26). Burada kanun koyucu doğrudan veya dolaylı olarak maddi konu ayırımına gitmemiş olup, bu suçun maddi konusunu oldukça sınırlı bir alana indirgemıştır. Ayrıca senedin yağması suçunda kanun koyucu senedin içerdiği alacak hakkını ya da taşınmaza yönelik aynı hakkı korumayı değil senedin zilyetliğini korumayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda taşınmaz malların bu suçun konusunu oluşturamayacağı; ancak senet konusu borcun doğumuna sebep olan hukuki ilişkinin taşınmazla ilgili olabileceği kanaatindeyiz (Aynı yönde Arslanbaş (n 2), 37-38). Örneğin zorla imzalatırılan senedin konusu taşınmaz satış vaadi olabilir. Bu durumda da senedin yağması suçunun maddi konusu her durumda taşınır mal kapsamında değerlendirilebilen senettir.

²⁷ Mustafa Artuç, Malvarlığına Karşı Suçlar, (4. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020) 312

²⁸ Bakıcı (n 2) 274-275; Erem ve Toroslu (n 25) 671; Artuç (n 27) 312-313; Gözübüyük (n 15) 666

²⁹ Arslantürk (n 2) 51

³⁰ Şaban Kayıhan ve Mustafa Yasan, Türk Ticaret Kanununa Göre Kıymetli Evrak Hukuku, (3. Baskı, Seçkin Yayınları, 2016) 21; Mustafa Aygün, ‘Senet (Belgit)’ (1977) III (3-4) Yargıtay Dergisi, 247; Baki Kuru, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, (Legal Yayınevi, 2016) 348-349; Senetler her zaman için düzenleyeni aleyhine delil teşkil etme amacıyla oluşturulmazlar. Düzenleyeni aleyhine delil teşkil etmesini tasavvur etmediği durumlarda da yazılı belge senet sayılabilecektir. Aksi halin kabulü, tesadüfi senetlerin (iradi senedin zıttı) yazılı belge olarak senet değerini ortadan kaldırırdı. Bu nedenle aleyhe delil teşkil etme amacıyla olup olmadığına bakılmaksızın da senedin tüm unsurlarını taşıyan yazılı belge senet olarak itibar görebilecektir. Seyit Deliduman ‘Medeni Usul Hukukunda Senet ve Senetlerle Yazılı Şekil Arasındaki İlişki’ (2000) IV (1-2) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 415-416; Kuru (n 30) 346; Parmak izi ya da mühür kullanılan bir senet noterde düzenlenmemişse, bu senedin cebir veya tehdit kullanılarak alınması halinde senedin yağmasından bahsedilemeyecektir. Nitekim Hukuk Muhakemeleri Kanunu m. 206/1’de “*İmza atamayanların mühür veya bir alet ya da parmak izi kullanmak suretiyle yapacakları hukuki işlemleri içeren belgelerin senet niteliğini taşıyabilmesi, noterler tarafından düzenleme biçiminde oluşturulmasına bağlıdır.*” hükmü bunu gerektirmektedir. Nihayetinde senet niteliğine sahip olmadığı müddetçe sürece, belgenin cebir veya tehditle alınmasına yönelik fiiller senedin yağması suçu teşkil etmeyecektir. Şule-Korkmaz (n 2) 51.

³¹ “*Üzerinde imza taşımayan hiçbir vesika senet addolunamaz. Kısaca, imzasız vesikalar gibi bir vakıanın ileriki delilini teşkil etmek üzere yazılmamış olan vesikalar da senet değildir. Bu bakımdan, muayyen fikirleri, kanaatleri müşekkel bir tarzda veya adiyen tespit eden yazılar senet sayılamazlar. Meselâ, altında imzasını taşısa bile, bir mimar tarafından çizilmiş olan kroki ve plânlar; bir doktor tarafından hastasına hastalığı sebebiyle mezuniyet verilmek için yazılmış raporlar, reçeteler: müşkül bir hukukî meseleyi aydınlatmak üzere bir veya müteaddit profesör yahut ta bilirkişilerle yapılan hukukî - ilmi konsültasyonlara dair kaleme alınmış olan yazılı taallânameler hukukî mânasında senet değildir. Şu var ki, misal kabilinden saydığımız bütün bu vesikaların da taallük ettikleri olaylar hakkında birer delil olmadıkları söylenemez.*” Necmettin Berkin, ‘İspat Hukukunda Senet Delili ve Yazılı Şekil’ (1946) 12 (4) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1178

³² Sinan Altunç, Özel Ceza Hukuku Cilt IV, Malvarlığına Karşı Suçlar, (On İki Levha Yayıncılık, 2018) 242; Armağan Ebru Bozkurt-Yüksel, ‘İspat Hukuku Bakımından Kambiyö Senetleri’ (2008) XXIV (3) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 501

veya ileride senet oluşturma kapasitesini haiz bulundurmeyen belge bu suçun maddi konusunu oluşturmayacaktır.

Senetler genel olarak olarak kâğıt üzerine yazılmaktadır. Ancak senetlerin kâğıt dışında içeriğini belli edecek herhangi bir materyal üzerine yazılmaları mümkündür³³. Belirli bir süre boyunca muhafaza edilebilmesi koşuluyla yazının silinebilir nitelikte olması ile yabancı dilde yazılmaları da senedin niteliğini etkilemeyecektir³⁴. İlâveten senedin yazılmasında kullanılan malzemenin de içeriğini açıkça belli etmesi şartıyla herhangi bir önemi bulunmamaktadır³⁵. İlâveten yazılı bir belgenin senet niteliğini haiz olması için senedin içeriğini oluşturan bilgilerin gerçeği yansıtması aranmamaktadır³⁶.

765 sayılı TCK döneminde senedin mala ilişkin olmasının şart olmadığını savunan görüşler söz konusu idi. Bir görüşe göre senedin yağması suçu ile mağdurun zilyetliği korunduğu için senedin içeriğinin bir önemi bulunmamaktadır³⁷. Bu itibarla senedin zilyetliğinin cebir veya tehditle ihlali, senedin yağma edilmiş sayılması için yeterli olacaktır. Diğer bir görüşe göre ise bu suç malvarlığına karşı işlenen suçlardan sayılması gerekçesiyle senedin mala ilişkin olması, olmazsa olmaz bir şarttır³⁸. Mala ilişkin olmayan bir hususun gerçekleştirilmesi için alınan senet, senedin yağması suçunu oluşturmayacaktır³⁹. 5237 sayılı TCK bakımından ise genel olarak senedin yağması suçunda senedin borç doğurucu bir niteliğe, içeriğe ve bir malvarlığı değerine sahip olması gerektiği savunulmaktadır⁴⁰.

İleride senet niteliğini haiz bulundurabilecek bir kâğıt da bu suçun maddi konusunu oluşturabileceği için açığa imza atmaya zorlama durumunda da senedin yağması suçu söz

³³ Hasan Pulaşlı, Kıymetli Evrakın Esasları, (7. Baskı, Adalet Kitabevi, 2019) 5

³⁴ Aygün (n 30) 251

³⁵ Bozkurt-Yüksel (n 32) 502

³⁶ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 487

³⁷ Erem ve Toroslu (n 25) 670-671

³⁸ Örneğin bir boşanma davasında kullanılmak üzere ahlaka aykırı bir edim içeren senedin cebir veya tehditle elde edilmiş olması durumunda senedin yağması suçundan bahsedilemeyecektir. Bu tartışmada *Erem ve Toroslu*, senedin herhangi bir hukuki sonucu doğurmaya elverişli olmasını yeterli görmemekle birlikte örneğin siyasi amaçlarla kullanılacak olan bir senedin alınması ya da imha edilmesi durumunda senedin yağmasından söz edilemeyeceğini savunmaktadırlar. Böylesi bir durumda ortada cebir veya yaralama suçunun mevcut olup olmadığının araştırılması gerekecektir. Erem ve Toroslu (n 25) 670-671; Dönmezer (n 4) 374

³⁹ Ayhan Önder, Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar, (Filiz Kitabevi, 1994) 353.

⁴⁰ Arslantürk (n 2) 51; Artuç (n 27) 313; Bakıcı (n 2) 274-275; Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2885; “*Senedin bunu imzalayan için “borç doğurucu” olması gerekir. Bu borç para borcu olabileceği gibi, bir işi yapmaya veya yapmamaya, bir taşınmazını hibe etmeye, kira ile oturanın bir binayı boşaltmaya, var olan bir borca kefil olmaya da ilişkin olabilir. Bir alacağı tahsil etmemeye, herhangi bir davayı açmamaya, vasiyetnamesini değiştirmemeye yönelik bir vaadi içeren yazılı beyanlar da “borç doğurucu” senet sayılırlar. Şu hâlde mağduru iktisaden değerlendirmeye elverişli olan bir hakkını kullanmamasına yol açan her türlü belge, borç doğurucu senet tanımına girer*” (TCK m. 148/2 gerekçesi, www.ceza-bb.adalet.gov.tr ET: 7.3.2021)

konusu olacaktır⁴¹. Ancak belirtmek gerekir ki burada suçun oluşabilmesi için kağıdın senet haline getirilmesi zorunlu değildir⁴².

Maddi konu özelinde senedin yağması ile açığa atılan imzanın kötüye kullanılması (TCK m.209/1) suçunun arasındaki farklara değinmekte yarar vardır. Senedin yağması suçu ile açığa atılan imzanın kötüye kullanılması suçu ile arasındaki fark, failin senedi ele geçiriliş şekline dayanmaktadır⁴³. Senedin yağması suçunda fail senedin, cebir veya tehditle kendisine verilmesini sağlamaktadır⁴⁴. Açığa atılan imzanın kötüye kullanılması suçunda ise failin cebir veya tehdidi bulunmaksızın mağdur senedi kendi rızasıyla faile teslim etmektedir⁴⁵. Ayrıca açığa atılan imzanın kötüye kullanılması suçunda senet veya en azından belge niteliği taşımayan bir kâğıt, bu suçun maddi konusunu oluşturma kapasitesine sahipken senedin yağması suçunun maddi konusunu, tamamlanmış ve her yönüyle belge oluşturabilme kapasitesine sahip kâğıt oluşturmaktadır⁴⁶. Açığa imzanın kötüye kullanılması suçunda kısmen veya tamamen boş kâğıt, faile teslim edilmeden önce imzalı olmalıdır⁴⁷. Bu sebepler failin doldurduğu kağıdı sonradan mağdura imzalatması halinde bu suçtan söz edilemeyecektir⁴⁸.

Cebir veya tehdit yoluyla alınan senedin sonradan geçersizliğine karar verilmesi halinde senedin yağması suçu ortadan kalkmayacaktır⁴⁹. Nitekim suç işlenirken senet, senet niteliğini haiz olduğu oranda bu suçun maddi konusunu teşkil etmektedir. Ancak suçun işlendiği anda suçun maddi konusunu oluşturan kâğıt senet niteliğini haiz değil, hükümsüz; ileride senet haline getirilebilecek bir kâğıt da belge niteliğini de haiz değilse senedin yağması suçundan bahsedilemeyecektir⁵⁰. Hukuken geçerli olan senet cebir veya tehdit amacıyla kullanılmasından sonra senedin hükümsüzlüğüne karar verilmiş olsa dahi suçun niteliği değişmeyecektir⁵¹.

⁴¹ Boş kağıda imza atılmasıyla beraber her ne kadar senet hukuki bir sonuç doğurmaya başlangıçta elverişli olmasa da bu imza ile kişi hukuki bir yükümlülük altına girmektedir (Erem ve Toroslu (n 25) 671). Bu sebeple burada açığa imza atılan belgenin ileride senet haline getirilebilecek belge sayılma potansiyeli mevcuttur.

⁴² Bakıcı (n 2) 275

⁴³ Fidan Balcı ve Seyithan Öztürk, Hırsızlık, Karşılıksız Yararlanma ve Yağma Suçları (Adalet Yayınevi, 2017) 459

⁴⁴ Balcı ve Öztürk (n 43) 459

⁴⁵ Artuç (n 27) 314; Müslüm Kuzudişli, Yağma Suçu, (YL Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2012) 59

⁴⁶ Arslanbaş (n 2), 104-105

⁴⁷ Mustafa Ruhan Erdem, Durmuş Tezcan ve Murat Önok, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, (18. Baskı, Seçkin Yayınları, 2020) 1073

⁴⁸ İlaveten imzanın suçun bizatihi faili tarafından atılmış olması hali de bu suça değil belgede sahtecilik suçlarına vücut verecektir. Erdem, Tezcan ve Önok, (n 47) 1073

⁴⁹ Bakıcı (n 2) 275

⁵⁰ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2885

⁵¹ Şule-Korkmaz, (n 2) 51,52; Önder (n 39) 353; Cerrahoğlu (n 2) 45; Sinan Esen, Anlatımlı ve İçtihatlı Malvarlığına Karşı Suçlar ve Bilişim Alanında Suçlar, (Adalet Yayınevi, 2007) 171

4. FİİL (HAREKET)

“Bir senedi veya var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur kılmaya yönelik tehdit edilmesi veya mağdura cebir uygulanması” (TCK m. 148/2) senedin yağması suçunun fiil unsurunu teşkil etmektedir⁵². Yağma suçu, ihmal hareketleriyle işlenemez. Nitekim kanun koyucu bu suçla failin hareketsizliğini değil belirli bir yönde davranmasını cezalandırmaktadır. Bu sebeple senedin yağması suçu icrai hareketle işlenebilen bir suçtur.

Kanuni tanımında birden çok hareketin öngörülmesi ve suçun tamamlanması için hepsinin işlenmesi arandığı için bu suç çok hareketli bir suçtur⁵³. Bu suçu oluşturan hareketler ayrı ayrı ve birbirinden bağımsız olarak düzenlendiği için bu suç seçimlik hareketli bir suçtur⁵⁴. Ayrıca bu suçun mutlaka cebir veya tehdide başvurarak işlenebileceği gerektiğinden senedin yağması suçu bağıli hareketli bir suç olarak karşımıza çıkmaktadır⁵⁵.

“Borç altına sokma” fiili ile mağdurun zarara uğratılması anlaşılmakta; ancak zarar meydana getirmeye elverişli bir fiil aransa da zararın fiilen doğmuş olması gerekmemektedir⁵⁶. Nitekim kanun koyucu öngördüğü hareketler bakımından suçun tamamlanmış sayılabilmesi için bu suçun maddi konusu olan senet üzerindeki zilyetliğin sona erdirilmesini ve mağdurun zilyetlikten kaynaklanan tasarrufta bulunmaya yönelik haklarının kullanılmasının imkânsız duruma getirilmesini yeterli görmüştür. Senet veya belgenin imha edilmesi için veya imha edilmesine karşı koymama açısından cebir veya tehdit uygulanması bu suçun fiil unsurunun bir parçası iken “*bu tür kağıdın alınmasına karşı koymamaya mecbur etme amacı*” ilgili madde hükmünde açıkça belirtilmemiştir⁵⁷.

Senedin yağması suçundaki seçimlik hareketler, senet üzerinde borçlunun zilyetliğinin sona erdirilmesi, zilyetlikten doğan tasarruf yetkisinin ortadan kaldırılması ifade etmektedir. Burada zilyetliği mağdurdan alma fiili, malın zilyetliğinin fiili olarak el değiştirdiği anda gerçekleşmektedir. Yağma suçunda hırsızlık suçundan farklı olarak almanın söz konusu

⁵² Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 413-414

⁵³ Akbulut (n 10) 265

⁵⁴ Artuç (n 27) 314; Arslanbaş (n 2) 57; Önder (n 39) 352; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 413, Şule-Korkmaz (n 2) 80

⁵⁵ Boyracı (n 13) 53; Akbulut (n 10) 267; Mahmut Koca ve İlhan Üzülmüş, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, (13. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020) 122

⁵⁶ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2886; Önder (n 39) 353; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 414; Arslanbaş (n 2) 57

⁵⁷ 765 sayılı TCK döneminde de bu türden fiiller suçun kapsamı dahilinde düzenlenmemiştir. Erem ve Toroslu (n 25) 671; Önder (n 39) 352; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 414

olabilmesi için malın failin egemenlik sahasına dahil etmesi gerekmektedir⁵⁸. Mal, zilyedin tasarruf imkanı ortadan kaldırıldığında alınmış sayılacaktır⁵⁹. Ayrıca mal alındıktan sonra yani mağdurun zilyetliği sona erdirildikten sonra zilyetliğini geri almak isteyen kişiye karşı cebir veya tehdit uygulanması durumunda artık yağmadan söz edilemeyecektir; çünkü artık tamamlanmış bir hırsızlık suçu söz konusu olacaktır.⁶⁰ Kaldı ki bu suçta kanun koyucu bir neticenin gerçekleşmesini de aramadığı için⁶¹ zilyetliğin faile geçmesi olmazsa olmaz bir şart olarak değerlendirilemez.

Yağma suçunun basit şeklinde araç fiil niteliğindeki cebir veya tehdidin kapsamı ve ihlal ettiği hukuki değerler açıkça belirtilmişken senedin yağması suçunda bu belirleme söz konusu değildir⁶². Yağma suçunda cebir veya tehdidin kapsamı “bir başkasını, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden ya da malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından bahisle” tehdit edilmesi ve cebir uygulanması şeklinde belirtilmiştir (TCK m. 148/1). Senedin yağması suçunda ise cebir veya tehdit kullanılarak “mağdurun, kendisini veya başkasını borç altına sokabilecek bir senedi veya var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur edilmesi” söz konusudur. Bu açıdan senedin yağması suçunda cebir veya tehdidin kapsamı farklılaştırılmış hem de cebir veya tehdidin ihlal ettiği hukuki değerler açık bir şekilde gösterilmemiştir. Ancak her iki suçta da amaç fiil niteliğindeki cebir veya tehditle asıl fiil arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur. Burada kanun koyucunun senedin yağması suçu bakımından cebir veya tehdidin ihlal ettiği hukuki değerlerin açıkça göstermemiş olması bir eksiklik değildir. Kanun sistematigi içerisinde kanun koyucu gereksiz yere tekrar yapmaktan kaçınmıştır. Kanaatimizce madde bütünlüğü çerçevesinde yağma suçunun özel bir görünüş

⁵⁸ Ersan Şen, ‘Yağma ve Hırsızlık Suçlarında Fiili Hakimiyet’ Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, (2013) 8 (109-110) 123; “Sırf hareket suçu olan yağma suçu, failin cebir veya tehdit kullanarak malı aldığı anda tamamlanır. Malın alınması ile anlaşılması gereken özel hukuk anlamında zilyetlik olmayıp; ceza hukuku zilyetliğidir. Yağma suçunun tamamlanması için, mağdurun mal üzerinde sahip olduğu zilyetliğe son verilerek yağma suçuna konu olan malın failin eline geçmesi yeterlidir. Bu sebeple yağma suçunda, suçun tamamlanabilmesi için failin malı olay yerinden uzaklaştırmasına, kullanmasına, maldan yararlanmasına veya medeni hukuk zilyetliği için aranan zilyetlik iradesinin bulunması koşuluna ya da malın failin hâkimiyet alanına sokulmasına dahi gerek yoktur. Hırsızlık suçunun tamamlanmasında mağdurun mal üzerindeki hâkimiyetine son verilerek, malın failin hâkimiyet alanına geçirilmesi koşulu aranırken; yağma suçunda malın alınması ile birlikte suç tamamlanır.” Sevim Sahillioğlu-Baklacı, Yağma Suçu, (YL Tezi, Yaşar Üniversitesi, 2020) 19.

⁵⁹ Necati Meran, Hırsızlık, Yağma, Karşılıksız Yararlanma ve Malvarlığına Karşı Suçlar (2. Baskı, Seçkin Yayınları) 203.

⁶⁰ Meran (n 59) 203.

⁶¹ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 415.

⁶² Boyracı (n 13) 16.

şekli olan senedin yağması suçunda da cebir veya tehdidin ihlal ettiği hukuki değerler TCK m. 148/1 ile aynı değerlendirilmelidir.⁶³

Suçun tamamlanmış sayılması için senedin kullanılması zorunlu bir unsur değildir⁶⁴. Senet yağmalanmasının yanı sıra kullanılırsa, özel belgede sahtecilik (TCK m. 207/2) suçu gündeme gelebilecektir⁶⁵. Ayrıca cebir veya tehditle imzalatılan senedin mağdurda bırakılması, failin zilyetliğinde olmaması da zorunlu bir unsur değildir.⁶⁶ Nitekim TCK m. 148/2’de imzalatılan senedin failde kalması gerektiği belirtilmiş değildir.

5. NETİCE

Senedin yağması suçu, cebir veya tehditle senedin veya belgenin alınması, imha edilmesi; ileride senet haline getirilebilecek bir kağıdın imzalanması yahut imha edilmesi ile tamamlanır⁶⁷. Suçun kanuni tanımında failin söz konusu fiili ile yararlanma koşulu da aranmadığından sırf hareket suçu niteliğinde olan bu suç, neticesiz bir suç olarak karşımıza çıkmaktadır⁶⁸.

Senedin yağması suçunun bir zarar suçu mu yoksa tehlike suçu mu teşkil ettiği hususu doktrinde tartışmalıdır. Bu suçun tehlike suçu teşkil ettiğini savunan görüş, amaç hareketlerin gerçekleştirilmesiyle suçun oluşacağı, ayrıca senedin teslim alınması ya da kağıdın imzalanmış olmasının şart olmadığı yönündedir⁶⁹. Bu suçun zarar suçu teşkil ettiğini savunan diğer görüş ise amaç hareketlerin gerçekleştiği; yani senedin teslim alındığı ya da imha edildiği anda suçun oluşacağı yönündedir⁷⁰. Savunduğumuz bu görüşe göre zararın fiilen gerçekleşmesi şart olmamakla birlikte mağdurun mukavemeti araç hareketlerle kırıldığında alma gerçekleşip suç da tamamlanmış olacağından suç tamamlanmış ve tam o anda da mağdurun malvarlığı zarara uğramıştır⁷¹.

D. TİPİKLİĞİN MANEVİ UNSURU

Senedin yağması suçu kasten işlenebilen bir suçtur⁷². Failin kastı hem “cebir veya tehdid”e hem de “alma”ya ilişkin olmalıdır. Bu suçun oluşması için failin herhangi bir saikte

⁶³ Aynı yönde bkz. Artuç (n 27) 314; Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2776

⁶⁴ Bakıcı (n 2) 275; Cerrahoğlu (n 2) 46; Kuzudişli (n 45) 58,72; Artuç (n 27) 314

⁶⁵ Senedin cebir veya tehdit ile imzalanması halinde, bu senet resmi senetlerden biri ise bu sahte resmi belgenin kullanılması TCK m. 204’ü gündeme getirecektir. Bu durumda iki ayrı fiil bakımından gerçek içtima kuralı uygulanmalıdır.

⁶⁶ Kuzudişli (n 45) 58

⁶⁷ Koca (n 19) 2803; Bakıcı (n 2) 275

⁶⁸ Sahillioğlu-Baklacı (n 58) 38

⁶⁹ Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler (15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020) 677

⁷⁰ Koca ve Üzülmöz (n 19) 630

⁷¹ Boyracı (n 13) 77; Koca ve Üzülmöz, (n 55) 118

⁷² Arslanbaş (n 2) 127

bulunmasını aranmamıştır. Bu suçun meydana gelebilmesi için genel kast yeterli sayılacaktır⁷³. Kastın bilme unsuru bakımından değerlendirme yapmak gerekirse failin “*senedin borç doğurucu niteliğini bilmesi*” gerekmektedir⁷⁴. İsteme unsuru bakımından ise failin gerçekleştirdiği hareketin iradî olması gerekmektedir.

Doktrinde bir görüşe göre failin genel kastının yanı sıra ‘*yararlanma kastı*’nın da bulunması gerekmektedir⁷⁵. Bu görüşteki yazarlara göre her ne kadar ilgili madde hükmünde yararlanma kastından söz edilmemişse de yağma suçunun cebir veya tehditle işlenebilen bir hırsızlık niteliğinde bir suç teşkil etmesi sebebiyle, hırsızlık suçu bakımından aranan yararlanma kastı bu suç bakımından da aranmalıdır⁷⁶. Yararlanma kastı ile değil de zarar verme kastıyla işlenen fiil, senedin yağmasını değil mala zarar verme ve tehdit ya da yaralama suçuna vücut verecektir. Nitekim 765 sayılı TCK döneminde yağma suçunu düzenleyen ilgili maddede yararlanma kastı açıkça düzenlenmese de doktrinde ve Yargıtay uygulamalarında yararlanma kastı, bu suç özelinde aranan bir unsur niteliğindedir. Bu kapsamda uzun yıllar devam eden bir uygulama kapsamında 5237 sayılı TCK bakımından da yağma suçu bakımından yararlanma kastı aranmalıdır. Ancak suçun kanuni tanımı incelendiğinde hırsızlık suçunda olduğu şekliyle senedin yağması suçunda bir yararlanma kastı, doğrudan veya dolaylı olarak aranmamaktadır. Bu kapsamda failin yararlanmaya yönelik bir kastının aranması tipikliğe uygun olmayacaktır. Suç genel teorisinin felsefesine de aykırı olan bu görüşün kabul edilmesi mümkün değildir. Ceza hukukunda hukuk güvenliğinin sağlanabilmesi adına ceza hükümlerinin dar yorumlanması esastır.⁷⁷ Nitekim bu suç özelinde yararlanma kastı aranması, kişilerin cezalandırılabilme alanlarında negatif bir etki yaratmasa da pozitif bir etki yaratır. Kanunilik ilkesi ise böylesi bir yoruma cevaz vermemektedir. Kişilerin cezalandırılabilme alanında hükümler ihdas etmek mahkemelerin değil kanun koyucunun yetkisindedir. Tipikliğin amacı da kanun koyucunun öngördüğü fiillerin suç sayılmasıdır. Bu bağlamda kanun koyucunun yetkisinde olan bir durumda kişilerin cezalandırılabilme alanına pozitif bir etki olsa da böylesi bir yorum hukuki değildir. Ancak günümüz doktrininin çoğunluğuna ve Yargıtay uygulamasına göre ise kanunun amacından (*ratio legis*) hareketle yağma suçunda yararlanma kastı aranmaktadır.⁷⁸

⁷³ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2287

⁷⁴ Şule-Korkmaz (n 2) 80,81; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 415

⁷⁵ Artuç (n 27) 315-316; Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2287; Esen (n 51) 173; Gözübüyük (n 15) 666

⁷⁶ Koca (n 19) 2811

⁷⁷ Fatih Birtek, ‘Yağma Suçu Bakımından Yarar Sağlama Amacı’ (2020) 15 (44) Ceza Hukuku Dergisi, 679

⁷⁸ Birtek (n. 77) 697

Bu suç ayrıca olası kastla da işlenebilir⁷⁹. Bu durumda verilecek ceza TCK m. 21/2 uyarınca indirilir. Örnek vermek gerekirse mağdurun elinde imzalı bir kağıdın bulunduğunu görüp bunun senet olabileceğini düşünen failin cebir veya tehditle senedi alması durumunda olası kastla hareket ettiği söylenebilecektir. Nitekim fail söz konusu kağıdın senet niteliğinde olabileceğini öngörmesine rağmen hareketinin suç teşkil edebileceğini kabullenmesi söz konusudur.

Senet borç doğurucu nitelikte değil ancak failin tasavvurunda borç doğurucu nitelikteyse ve fail de cebir veya tehdit kullanarak senedi alırsa, suçun maddi unsurlarında hataya düştüğünden bahisle TCK m. 30/1 gündeme gelebilir⁸⁰. Ancak borç doğurucu nitelikte olmayan senet mal niteliğindeyse malın yağması suçundan, mal niteliğinde değilse cebir veya tehdit suçundan söz edilebilir⁸¹.

E. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU

Senedin yağması suçu bakımından özel olarak hukuka uygunluk sebebi öngörülmemiştir. Genel hükümler dairesinde hukuka uygunluk sebeplerinin uygulanması mümkündür. Örnek vermek gerekirse kanunun emrini icra hukuka uygunluk sebebine dayalı olarak icra müdürünün borçlunun hamili olduğu senetlerine zorla el koyması (2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu⁸² m. 80/4) durumunda icra müdürünün fiili hukuka uygundur (TCK m. 24/1). Ancak bunun dışında borçluya “*bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur edilmesi*” mesleğin gerekleri bakımından hukuka uygun sayılamayacaktır.

Senedin yağması suçu bakımından meşru savunma (TCK m. 25/1) hukuka uygunluk sebebinin uygulanması ihtimali oldukça güçtür. Ancak gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir malvarlığı hakkına yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak senedin yağması suçuna yönelik haksız saldırıyı o anda hal ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiiller meşru savunma kapsamında değerlendirilebilecektir. Kişinin kendisine karşı gerçekleştirilen haksız bir saldırıyı defetme zorunluluğu ile senedin yağması fiilinde bulunması durumu ise hukuka uygunluk sebebi olarak

⁷⁹ Arslanbaş (n 2) 127; Koca (n 19) 2811

⁸⁰ Bakıcı (n 2) 275; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 415; Erem ve Toroslu (n 25) 671

⁸¹ Örneğin senet niteliğine sahip olduğu tasavvur edilen kâğıt, ekonomik değeri yüksek olan bir materyale sahip olabilir.

⁸² RG. 19.06.1932, S. 2128

değerlendirilemeyecektir; nitekim meşru savunmanın söz konusu olabilmesi için saldırıya karşı gerçekleştirilen fiilin zorunlu ve saldırı ile orantılı olması gerekmektedir⁸³.

Hakkın kullanılması hukuka uygunluk sebebi bu suç için uygulama imkânına sahip değildir. Nitekim hukuk düzeni kişilere hukuki bir ilişkiye dayanan alacaklarını hukuki yollar dışında elde edebilmesine imkân tanıyan, doğrudan üzerinde tasarruf edebileceği subjektif bir hak tanımadığından cebir veya tehditle senedin yağmalanması fiili hakkın kullanılması kapsamında değerlendirilemeyecektir⁸⁴.

İlgilinin rızası hukuka uygunluk sebebinin de bu suç bakımından uygulanamayacağı kanaatindeyiz⁸⁵. Nitekim senedin yağması suçunda cebir veya tehdit ile mağdurun iradesi baskı altına alınmaktadır. Baskı altına alınan kişinin iradesi sakatlandığı için senedin alınmasına, hükümsüz kaldığı vesikasını vermeye ya da diğer seçimlik hareketlere rıza göstermesi hukuken geçerli değildir⁸⁶. Nitekim bu suçun oluşabilmesi için araç hareketler vasıtasıyla mağdurun iradesi üzerinde zorlayıcı bir etki söz konusu olmalıdır. Yağma suçunda mağdurun rızasının bulunmaması da suçun bir unsurunu teşkil ettiğinden rıza hukuka uygunluk sebebi bu suçta uygulanamayacaktır⁸⁷.

F. KUSURLULUK

Senedin yağması suçunda kusurluluğu etkileyen sebeplerden biri haksız tahriktir. Kural olarak tüm suçlar bakımından haksız tahrik uygulaması mümkünken yağma suçunda Yargıtay uygulamasında mümkün görülmemektedir⁸⁸. Kişilerin yaşam hakkına karşı gerçekleştirilen öldürme fiili bakımından haksız tahrik hükümleri uygulanabilirken kişilerin vücut dokunulmazlığına ve malvarlığı değerlerine karşı gerçekleştirilen senet yağması fiillerinde haksız tahrik hükümlerinin uygulanmamasının hukuki bir dayanağının olmadığı kanaatindeyiz.

Kanun koyucu TCK m. 147’de hırsızlık suçu için öngördüğü “*hırsızlık suçunun ağır ve acil bir ihtiyacı karşılamak için işlenmesi halinde, olayın özelliğine göre, verilecek cezada indirim yapılabilir gibi, ceza vermektense vazgeçilebilir.*” şeklindeki özel zorunluluk

⁸³ Hamide Zafer, Ceza Hukuku Genel Hükümler, (7. Baskı, Beta Yayınları, 2019) 379, 382

⁸⁴ Boyracı (n 13) 121,122

⁸⁵ Aksi yönde bkz. Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2288

⁸⁶ Aynı yönde bkz. Boyracı (n 13) 122

⁸⁷ Artuç (n 27) 318

⁸⁸ Artuç (n 27) 316; “*Suç tarihinden önce mağdur veya ailesinden kaynaklanan bir haksız hareketin varlığı halinde bile yağma suçlarında haksız tahrik hükümlerinin uygulanmayacağı gözetildiğinde bu yönde yapılacak bir araştırma sanıkların hukuki durumunu etkilemeyecektir. Aksinin kabulü halinde aralarında husumet bulunan şahısların birbirlerine karşı yağma suçunu işleyemeyecekleri gibi bir sonuç ortaya çıkacaktır ki mevcut ceza mevzuatı kapsamında böyle bir durumdan bahsedilemeyeceği her türlü izahtan varestedir.*” Yar. CGK, E. 2017/162, K. 2017/346, 20.6.2017; Boyracı (n 13) 125

haline senedin yağması bakımından yer vermemiştir. Suç siyasetinin bir gereği olarak kişi özgürlüğünü de ilgilendiren bir boyut taşıyan cebri hırsızlık niteliğinde olan bu suçta özel bir zorunluluk halinin öngörülmemiş olması doğaldır. Ancak genel hükümler bağlamından zorunluluk hali kapsamında (TCK m. 25/2) senedin yağması suçunun işlenmesi mümkündür.

G. SUÇU VEYA CEZAYI ETKİLEYEN SEBEPLER

1. NİTELİKLİ HAL

Senedin yağması ve malın yağması suçları bakımından ortak olan nitelikli haller, TCK m. 149'da şu şekilde sıralanmıştır: “a) silahla⁸⁹, b) kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle, c) birden fazla kişi tarafından birlikte, d) yol kesmek suretiyle ya da konutta, işyerinde veya bunların eklentilerinde, e) beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, f) var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak⁹⁰, g) suç örgütüne yarar sağlamak maksadıyla, h) gece vaktinde, işlenmesi halinde, fail hakkında on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.”

Erem ve Toroslu'ya göre gece vaktinde malın yağma edilmesi durumunda cezanın artırılması makul gerekçelere dayansa da gece vakti senedin yağması suçu işlenmiş olmasının cezanın artmasına sebep olacak nitelikli bir hal olarak kabul edilmesinin nedeni anlaşılammaktadır. Ancak gece vakti kişilerin gündüz vaktine nazaran daha savunmasız oldukları bir zaman dilimidir. Bu suçun araç hareketleri niteliğinde olan cebir veya tehdidin içerdiği korkutuculuk dikkate alındığında bu suçun gece vaktinde işlenmesi, duyulan korku düzeyini daha da artırır. İlaveten kişilerin huzur ve güvenliklerinin zarara uğrama potansiyeli daha da artmakla birlikte suç failinin suçu işlemesi ve olay yerinden kaçması daha da kolaylaşmış olmaktadır. Bu nedenle gece vakti senedin yağması suçunun işlenmesinin nitelikli hal olarak düzenlenmesi gerekli bir uygulamayı temsil etmektedir.

Hırsızlık suçunda cezayı hafifletici nitelikli bir hal olan ve kullanma hırsızlığı bakımından “malın geçici bir süre kullanılıp zilyedine iade edilmek üzere işlenmesi hali” (TCK m. 146) senedin yağması suçunda öngörülen bir hal değildir. Zira senedin yağması bağlamında senet kullanıldıktan sonra zilyedi bulunan kişiye iade etmeye elverişli değildir. Senedin yağması suçunda failin zorla imzalatıldığı senedi mağdura geri vermesi cezada indirim gerektiren nitelikli bir hal değil etkin pişmanlık kapsamında değerlendirilmesi gereken bir

⁸⁹ Yar. 6 CD, E. 2011/21386, K. 2014/14108, 8.7.2014; Arslantürk (n 2) 55

⁹⁰ Yar. 6 CD, E. 2012/9556, K. 2012/23354, 12.12.2012; Arslantürk (n 2) 55

husustur. Nitekim etki pişmanlıkta suç tamamlandıktan sonra failin pişmanlık göstererek hukuka aykırı fiilinin sonuçlarını gidermeye çalışması söz konusudur.⁹¹

Senedin yağması suçunun maddi konusunu teşkil eden senet bedelinin değerinin azlığı, TCK m. 150/2’de cezayı hafifleten bir neden olarak düzenlenmiştir. Ancak 765 sayılı TCK döneminde ise malını değerinin azlığı cezada indirim nedeni olarak düzenlenmemiştir. Yağma suçu, 5237 sayılı TCK’da zilyetlik olgusuna karşı işlenen suçlardan biri olarak diğer malvarlığına karşı ilenen suçlarda olduğu gibi bu suçta da malın değerinin azlığı indirim sebebi olarak düzenlenmiştir. Doktrinde savunduğumuz bir görüşe göre yağma suçu ile korunan hukuki değer sadece malvarlığı olmadığı; kişinin beden bütünlüğü, vücut ve ruh sağlığı da korunduğu için bu suçta değer azlığının cezada indirim yapılmasını gerektirmesi yerinde görülmemektedir⁹². Bu hükmün sakıncasını ise ilgili maddenin “indirilebilir” ifadesiyle hâkime tanınan takdir hakkı kısmen giderebilir. Kullanılan cebir veya tehdidin boyutuna bağlı olarak hâkim değer azlığı sebebi ile cezada indirim yoluna gitmeyebilir ve ilgili düzenlemenin yarattığı bu olumsuz sonuç kısmen dengelenebilir.

Kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanması halinde, ancak tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır (TCK m. 150/1). Cezada indirim nedeni olarak değerlendirilebilecek bu halin uygulanabilmesi için faille mağdur arası bir hukuki ilişki bulunmalı, bu ilişkiden failin lehine bir alacak doğmalı ve senet borç doğrucu nitelikte olmalıdır⁹³. Doktrinde bir görüş, taraflar arasındaki hukuki ilişkiyi borç ilişkisi temelinde dar yorumlamakta, borç ilişkisinin doğduğu anda ilişkinin tarafı olan alacaklının TCK m. 150/1 hükmünden yararlanabileceği⁹⁴, borcun nakli veya sözleşmenin devri

⁹¹ Özcan Özbey, ‘Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulanması’ (2010) 5 (44) Terazi Hukuk Dergisi, 133-134.

⁹² Koca (n 19) 2817; Bu hükmün Anayasaya aykırılığı iddiası ile açılan iptal davasında Anayasa Mahkemesi (AYM), devletin takip ettiği suç ve ceza politikası, suça verilen önem ve cezalandırmada güdülen amaç gözetilerek suça konu eşyanın değerine bağlı olarak yağma suçu için verilecek cezada indirim yapılmasını öngören kuralda hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle başvuruyu esastan reddetmiştir (Bkz. AYM, E. 2009/120, K. 2009/40, 5.3.2009); Boyracı (n 13) 109, 110

⁹³ Bu indirim sebebinin temelinde kişilerin kendiliğinden hak alma yolu ile hakkını elde etmeye çalışması hukuk düzeni tarafından yasaklandığı ihkak-ı hak ilkesi yatmaktadır.

⁹⁴ Doktrinde bir görüş, TCK m. 150 düzenlemesini yağma suçu bakımından isabetsiz görmektedir. (Bkz. Koca ve Üzülmöz (n 19) 664). Bu görüşe göre yağma suçunun kendisini oluşturan suçlara ayrılması hem bileşik suçların bölünmezliği ilkesine aykırıdır hem de hırsızlık suçunda hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsili düzenleyen TCK m. 144/1-b ile çelişmektedir (Koca ve Üzülmöz (n 19) 664). Bu sebeple yağma suçunu parçlamak yerine yağma suçunda indirim sebebi olarak madde metnini yeniden düzenlemek gerekmektedir (Gani Kamışlı ve Gökhan Taneri, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (Seçkin Yayınları, 2018) 901). Kanımızca kanun koyucu alacağın zorla alınması fiilinin yağma oluşturmayaacağı kabulü ile böyle bir düzenleme yoluna gitmiştir. Alacağın zorla alınmasının haksızlık içeriğinin yağma olarak değerlendirilmeyişi, devletin suç siyasetinin bir tezahürüdür. Bu kapsamda kanun koyucunun daha az ceza vermek yerine fiilin yağma teşkil etmediği kabulü yerindedir.

gibi vasıtalarla taraf olan kişilerin bu sebepten yararlanamayacağı kanaatindedir⁹⁵. Ancak “bir hukuki ilişkiye dayanan alacak” denilmek suretiyle hukuki ilişkinin kapsamını sıradanlaştırmış ve özelleştirmemiştir. Bu sebeple ilgili madde hükmü böyle bir sınırlama öngörmediği için kanun koyucu gibi hareket ederek böyle bir sınırlama öngörmek, mümkün görülmemelidir. Doktrinde bir görüş eksik borçların hukuken meşru görünmemesi gerekçesiyle bu halde TCK m. 150/1 uygulanamayacağını savunmaktadır⁹⁶. İsbetli bulduğumuz diğer bir görüşe göre ise eksik borca dayanan alacaklar geçersiz değil ancak talep edilemeyen alacaklar olduğu için eksik borç içeren senetler bakımından TCK m. 150/1 uygulanabilir⁹⁷. Nitekim kanun koyucu “bir hukuki ilişkiye dayanan alacak” demek suretiyle eksik borçları kapsam dışında tutmamış ve bu anlama gelen herhangi bir ifade kullanmamıştır.

2. TCK m. 167 ÖZELİNDE ŞAHSİ CEZASIZLIK VE CEZADA İNDİRİM YAPILMASINI GEREKTİREN ŞAHSİ SEBEPLER

Senedin yağması suçunda TCK m. 167/1 hükmünde “yağma ve nitelikli yağma hariç” denilmek suretiyle, ilgili maddenin devamında gösterilen akrabalar arasında bu suçun işlenmesi halinde, malvarlığına karşı diğer suçların aksine şahsi cezasızlık ve cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebepler uygulanma kabiliyetini haiz bulunmayacaktır.

3. ETKİN PİŞMANLIK

Senedin yağması suçu tamamlandıktan sonra ve fakat bu nedenle hakkında kovuşturma başlamadan önce; yani şüpheli hakkında iddianame kabul edilinceye değin failin, azmettirenin veya yardım edenin bizzat pişmanlık göstererek mağdurun uğradığı zararı aynen geri verme veya tazmin suretiyle tamamen gidermesi halinde, verilecek ceza yarısına kadar indirilir (TCK m. 168/1,3).

Etkin pişmanlığın kovuşturma başladıktan sonra ve fakat hüküm verilmezden önce gösterilmesi halinde, verilecek cezanın üçte birine kadarı indirilir (TCK m. 168/2,3). Kısmen geri verme veya tazmin halinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için, ayrıca mağdurun rızası aranır (TCK m. 168/4)⁹⁸.

⁹⁵ Bu görüşe göre bu sınırlama öngörülmezse kötüye kullanımlara sebebiyet veren uygulamalar söz konusu olabilir. Bkz. Koca (n 19) 2817

⁹⁶ Koca ve Üzülmez (n 19) 677

⁹⁷ Ancak cezada indirim öngören bu sebebin uygulanabilmesi için ahlaka aykırı olan veya konusu suç teşkil eden durumlardan doğan eksik borçlar nitelikli hal olarak uygulanmamalıdır. Şule-Korkmaz (n 2) 116

⁹⁸ Özbey (n 91) 133

H. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. TEŞEBBÜS

Senedin yağması suçu teşebbüse elverişli bir suçtur⁹⁹. Failin cebir veya tehdide başvurarak, suçun icra hareketlerine doğrudan doğruya başladıktan sonra elinde olmayan nedenle senedi fiilen ele geçiremediği, senet imzalattıramadığı veya diğer seçimlik hareketleri tamamlayamadığı durumda teşebbüsün varlığından söz edilebilir¹⁰⁰.

Bu suç teşebbüs ile ilgili önem arz eden hususlardan birisi, failin farklı zamanlarda birden fazla kez cebir veya tehditle senedin yağmasına teşebbüs etmesi ancak en sonunda fiili tamamlaması durumunda cezai sorumluluğun kapsamıdır. Yargıtay birçok kararında böylesi durumlarda failin her bir yağmaya teşebbüsten ve nihayetinde tamamlanmış yağma suçundan dolayı cezalandırılmaması gerektiği, sadece tamamlanmış yahut teşebbüs aşamasında kalmış tek bir yağma suçundan dolayı cezalandırılması gerektiği kanaatinde¹⁰¹. Her somut olayın özelliği kendi içinde bir bütün teşkil etse de genel olarak Yargıtay uygulamasına paralel olarak her bir teşebbüs fiilinin nihai fiili gerçekleştirmede bir basamak teşkil etmesi nedeniyle sadece tek bir senedin yağması suçundan sorumluluğun söz konusu olması gerektiği kanaatindeyiz.

Fail, cebir veya tehdit fiilini tamamladıktan sonra suçun icra hareketlerinden gönüllü vazgeçer yani senedi egemenlik alanına sokmaktan vazgeçerse senedin yağması suçuna teşebbüsten cezalandırılmaz; ancak tamam olan kısım suç oluşturduğundan cebir veya tehdit suçundan sorumlu olacaktır (TCK m. 36). Örneğin failin silahla tehdit ederek kişiye senet

⁹⁹ Şule-Korkmaz (n 2) 124

¹⁰⁰ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2288

¹⁰¹ Bkz. "Sanıklar H. Ö..ve E.K.. 'nın, 13.08.2007 günü mağdurun iş yerine gelerek tanıdıkları bir bayana laf attığından bahisle "kafana kurşun sıkarsın, 10.000 TL para vereceksin, paran yoksa senet de olur" diyerek tehditle para istedikleri, mağdurun kabul etmemesi üzerine başkaca herhangi bir eylemde bulunmaksızın kendiliklerinden işyerini terk ederek gittikleri, ertesi gün tekrar gelerek aynı eylemlerini tekrarlamak suretiyle yine 10.000 TL para istedikleri, mağdurun bu kez de istenen parayı ve senedi vermemesi üzerine, işyerinden ayrıldıkları, yaklaşık 10 gün sonra mağduru cep telefonundan arayarak tehditle yine aynı miktardaki parayı istedikleri, 28.08.2007 tarihinde ise devam eden tehdidin etkisiyle mağdur ile 1.000 TL ödenmesi konusunda anlaşmış, iş yerine gelip seri numaraları daha önceden saptanan 1.000 TL'yi mağdurdan aldıktan sonra olay yerinde önlem alan kolluk görevlilerince yakalanmaları şeklinde gerçekleşen olayda, sanıkların iradeleri baştan beri mağdurdan belirli bir miktar para almaya özgülenmiş olup, gerçekleştirilen tehdit fiilleri amaçlanan yağma suçuna yönelik olduğundan sanıkların eylemleri gerçekleştirdikleri tehdit adedince değil yalnızca amaçlanan tek yağma suçunu oluşturmaktadır. Bu itibarla olayın gelişimi ve sanıkların kasıtlarını nazara almaksızın, asıl suç içinde eriyen fiillerin birden fazla işlendiğinden hareketle, her eylemi ayrı yağma suçu şeklinde değerlendiren yerel mahkeme direnme hükmü isabetsizdir. Amaçlanan eylemin, tamamlanmış tek yağma suçunu mu, yoksa yağmaya teşebbüs suçunu mu oluşturduğuna gelince; yağma suçu, zilyedin tasarruf olanağının ortadan kaldırılmasıyla, başka bir anlatımla malın alınmasıyla tamamlanır. Somut olayda, kolluğa yapılan başvuru üzerine, seri numaraları tespit edilen paraları teslim alan sanığın işyerinden çıktıktan sonra, daha önceden önlem alan ve dışarıda bekleyen görevlilerce yakalanması şeklinde gerçekleşen eylemde, zilyedin tasarruf olanağı kaldırılmamış olup, başka bir anlatımla "alma" gerçekleştirilmemiş bulunduğundan, suç teşebbüs aşamasında kalmaktadır. Bu itibarla yerel mahkeme direnme kararı isabetsiz olup, sanıkların eylemi, tek bir nitelikli yağmaya teşebbüs suçunu oluşturduğundan, bozulmasına karar verilmelidir." Yar. CGK, E. 2010/6-63, K. 2010/102, 4.5.2010 (<https://www.kararara.com/forum/viewtopic.php?t=33461>); Boyracı (n 13) 130, 131

imzalatmaya çalışması ancak mağdurun yalvarması durumunda bu fiilinden vazgeçen kişi senedin yağması suçuna teşebbüsten değil, silahla tehdit suçundan (TCK m. 106/2-a) sorumlu tutulacaktır¹⁰².

2. İŞTİRAK

Senedin yağması suçu bakımından iştirak hükümlerinin uygulaması herhangi bir özellik arz etmemektedir. TCK m. 149/1-c’de düzenlenen “birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi” nitelikli hali uyarınca senedin yağması suçunda müşterek faillik durumunda her fail, bu nitelikli halden sorumlu olacaktır. Birden çok kişi tarafından işlenen senedin yağması suçundan faillerden biri cebir veya tehdit fiilini diğer failler ise “*senedin alınmasını veya imha edilmesi*” fiilini gerçekleştirmesi durumunda fiil üzerinde ortak hâkimiyet söz konusu olduğu durumda da müşterek faillik hükümleri uygulanacaktır (TCK m. 37)¹⁰³. İştirak hükümleri kapsamında müşterek faillerin senedin yağması suçunu işlemeleri durumunda TCK m. 149/1-c’de düzenlenen nitelikli hal gündeme gelecektir.¹⁰⁴

Senedin yağması suçunun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi TCK m. 37/2 gereği fail olarak sorumlu olacaktır. Başkasını bu suçun işlenmesine azmettiren kişi ise TCK m. 38 hükümleri uyarınca işlenen suçun cezası ile cezalandırılacaktır. Bu suçun işlenmesine yardım eden kişi bakımından ise TCK m. 39 gereği senedin yağması suçundan verilecek ceza gösterilen oranda indirilecektir.

3. İÇTİMA

“Senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur kılma hali” haricinde senedin yağması suçu esasında, “*cebir veya tehdit kullanılarak hırsızlık yapmaktır.*”¹⁰⁵. Bu bağlamda uygulamada yağma suçu genel manada *cebri hırsızlık* olarak da adlandırılmaktadır¹⁰⁶. Hırsızlık (TCK m. 141) ve cebir veya tehdit suçlarının kanun koyucu tarafından bir arada

¹⁰² Sulhi Dönmezer ve Sahir Erman, Nazarı ve Tatbiki Ceza Hukuku Cilt 2, (14. Baskı, Der Yayınları, 2019) 151.

¹⁰³ “Örneğin bir işyerinde işlenen silahlı yağma suçunda, dışarıda gözcülük yapan kişinin fiili yağma suçunun bütününden bağımsız olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle, gözcülük yapan uygulamada bazen “asli fail” bazen “fer’i fail” olarak sorumlu tutulmaktadır. Bu sistemde, suçun işlenişine iştirak eden kişilerin çoğu zaman “asli fail” olarak mı yoksa “fer’i fail” olarak mı sorumluluğu gerektirdiği duraksamaya yer vermeyecek bir biçimde saptanamamaktadır. Halbuki, örnek olayda gözcülük yapma fiilinin diğer kişilerle birlikte işlenen yağma suçunun gerçekleşmesine olan etkisi bir bütün olarak değerlendirildiğinde; gözcülük yapan kişinin de diğer suç ortaklarıyla birlikte suçun işlenişinde ortak hâkimiyet kurduğu sonucuna ulaşılır. Bu durumda ise gözcülük yapan kişinin de fail olarak sorumlu tutulması gerekir” (TCK m. 37 gerekçesi, www.ceza-bb.adalet.gov.tr Erişim Tarihi 31 Mart 2021). Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 419

¹⁰⁴ Cankurt (n 11) 129

¹⁰⁵ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 418

¹⁰⁶ Yar. 6 CD, E. 1975/3158, K. 1975/3688, 14.8.1975, (<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> Erişim Tarihi 10 Nisan 2021); Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 418

düzenlenmesi yoluyla bağımsız bir suç tipi teşkil eden yağma suçu, bir bileşik suç niteliğindedir. Ancak bu durum bu suçun hırsızlık suçunun nitelikli hali olduğu anlamına gelmemektedir¹⁰⁷. Senedin yağması suç, kendisini oluşturan suçlardan bağımsız bir suç tipi teşkil etmektedir¹⁰⁸.

TCK m. 43/3'te yağma suçu hakkında açıkça zincirleme suç hükümlerinin uygulanamayacağı belirtildiğinden senedin yağması suçunu işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda zincirleme suç hükümleri uygulanamayacaktır.

Failin, cebir veya tehdit ile hem senet imzalatması hem de belirli bir miktar para alması durumunda ortada tek bir fiil bulunmaktadır. Failin tek bir fiille birden fazla farklı suç işlenmesi halinde bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan cezalandırılmasını gerektiren fikri içtima kuralı (TCK m. 44) gereği fail sadece yağma suçundan cezalandırılmalıdır¹⁰⁹.

Bileşik suç kapsamında mütalaa edilmesi sebebiyle senedin yağması suçunun işlenmesi kapsamında gerçekleştirilen basit yaralama niteliğinde uygulanan cebir, senedin yağması suçunun unsuru dahilindedir; çünkü bu fiil bileşik suç içinde erimektedir¹¹⁰. Fakat suçun araç hareketlerinden olan cebir, yaralama fiilinin basit şeklini aşarak yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış halini teşkil edecek olursa fail, ayrıca kasten yaralama suçundan da sorumlu tutulacaktır (TCK m. 149/2)¹¹¹. Ayrıca uygulanan cebir sonucunda kişi ölmüşse senedin yağması suçunun yanında kasten öldürme suçu da gündeme gelecektir.

TCK m. 42'de bileşik suçlarda içtima hükümlerinin uygulanamayacağı öngörülmüştür¹¹². Ancak bu hüküm, senedin yağması bakımından içtima hususunun mümkün olmadığı anlamında genellenemez. Nitekim bu hükümle, araç suç ve amaç suç bakımından bir araya getirilmiş ve bağımsız bir suç teşkil eden bileşik suçlarda, araç ve amaç suçlarda ayrı ayrı içtima kurallarının uygulanamayacağı öngörülmüştür¹¹³. Bu nedenle senedin yağması suçunda araç ve amaç suçlar dışında gerçekleşebilecek içtima durumlarını araştırmak mümkün olacaktır.

¹⁰⁷ Boyracı (n 13) 52

¹⁰⁸ Koca (n 19) 2801

¹⁰⁹ Kuzudişli (n 45) 59

¹¹⁰ Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 418

¹¹¹ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2887

¹¹² "Gerçek içtima kuralının istisnalarından birisi olan ve uyumsuzluk konusuyla yakından ilgisi bulunan bileşik suç, Yasanın 42. maddesinde; "Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça bileşik suç denir" şeklinde tanımlanmış ve bununla da yetinilmeyerek; "bu tür suçlarda içtima hükümleri uygulanmaz" hükmü getirilmiştir." Yar. CGK, E. 2009/9-153, K. 2009/285, 8.12.2009; Ali Parlar ve Muzaffer Hatipoğlu, Türk Ceza Kanunu Yorumu – 1. Cilt, (3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010) 749

¹¹³ Parlar ve Hatipoğlu (n 112) 747

Konuta girmek suretiyle senedin yağması suçunun işlenmesi durumunda konut dokunulmazlığının ihlali suçu (TCK m. 116), senedin yağması suçunun ağırlaştırıcı sebebinin oluşturması sebebiyle bileşik suç hükümleri gündeme gelecektir (TCK m. 149/1-d)¹¹⁴. Bu kapsamda içtima hükümleri uygulanmayacak; fail ayrıca TCK m. 116'dan sorumlu tutulmayıp sadece nitelikli senedin yağması suçundan cezalandırılacaktır (TCK m. 42)¹¹⁵. Konuta girilmek amacıyla cam ya da kapı kırılması gibi mala zarar verme (TCK m. 151) eylemleri söz konusu olduğunda ise mala zarar verme bileşik suç kapsamında olmadığından bu suç ayrıca gündeme gelecektir.

Senedin yağması suçunun, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçu (TCK m. 109) teşkil eden fiille¹¹⁶ birlikte işlenmesi durumunda hem senedin yağması hem de TCK m. 109 hükmünden dolayı failin cezalandırılması gerekecek; yani gerçek içtima kuralları uygulanacaktır¹¹⁷. Yol kesmek suretiyle senedin yağmalanması hali, TCK m. 149/1-d kapsamında bir nitelikli haldir. Yol kesmek kişilerin hareket özgürlüğünü geçici bir süreliğine ortadan kaldırdığı için bu nitelikli hal kapsamında kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçu ile senedin yağması suçu arasında bileşik suç ilişkisinin olup olmadığı hususu doktrinde tartışmalıdır¹¹⁸. Yargıtay'ın bizim de savunduğumuz üzere bu husustaki tutumu, kanunilik ilkesinin gereği olarak Kanunda düzenlenmeyen bu halin bileşik suç kapsamında değerlendirilemeyeceğidir¹¹⁹. Bu kapsamda failin yol kesmek suretiyle senedi yağmalaması durumunda hakkında sadece TCK m. 149/1-d hükmü uygulanmalıdır.

¹¹⁴ Yasemin Maraşlı Dinç ve Muhammet Emin Ruhi, 'Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu' (2018) XI (II) Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ERZSOSDE) 94

¹¹⁵ Aynı sonuç işyeri dokunulmazlığının ihlal edilerek senedin yağması suçunun işlenmesinde de geçerli olacaktır. Bkz. TCK m. 116/2

¹¹⁶ Örneğin mağdurun ıssız bir yere götürülüp ya da bir yere kapatılarak hürriyetini kısıtlamak suretiyle senet vermeye, var olan senedin hükümsüz kaldığını açıklayan vesika vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ileride senet haline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya zorlanması hali söz konusu olabilir. Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2887

¹¹⁷ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2886; "...yakınan E. D.'in sanık S. S.' dan 2000 TL parayı faiz karşılığı borç alıp, karşılığında açık senet imzalayarak sanığa verdiği, yakınanın bir süre sonra borcunu ödemesine rağmen senedinin iade edilmediği, 5-6 ay kadar sonra sanığın borcunu geç ödemediğini ileri sürerek yakınan E.' ye 1000 TL daha ödemesini söylediği, yakınanın açık senedini geri almak için sanığa 1000 TL ödemeyi kabul edip bu kez 1000 TL tutarlı senet imzaladığı, bir süre sonra 500 TL ödediği; yakınanın kalan borcunu geç ödemesi nedeniyle, sanığın yakınan E.'in kullandığı cep telefonuna, E. yine elime düşeceksin, yalvarmak neymiş göreceksin, sen nereye kadar kaçacaksın bugün senin evini sabaha kadar da olsa arayacağım bulacağım, seni de elbet yakalayacağım şeklinde açıkça tehdit içeren mesajlar çeken ve yakınan E. D.' ı zorla çalıştığı işyerinden alıp kendi işyerine götürün sanığın; yakınan E. D.'ye 3 adet 750 TL tutarlı senedi zorla imzalatıktan sonra, yakınan E.' i telefonla arayarak, E.' in elinde olduğunu söyleyip işyerine çağırıp E.'in imzaladığı senetleri yakınan E.' e de kefil sıfatıyla imzalattığının anlaşılması karşısında; sanığın yağma ve hürriyetinden yoksun bırakmayı işlediğinin..." Yar. 6 CD, E. 2011/13385, K. 2014/918, 23.01.2014; (Şule-Korkmaz (n 2) 50); Yar. 6 CD, E. 2006/6025, 2006/9993, 18.10.2006; Yar. 6 CD, 2006/11784E, 2006/1694K, 23.2.2006; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 419

¹¹⁸ Boyracı (n 13) 143

¹¹⁹ "Gerçek içtima kuralının istisnalarından birisi olan bileşik suç, 5237 sayılı TCK'nun 42. maddesinde; "Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suçta bileşik suç denir" şeklinde tanımlanmış ve bununla da yetinilmeyerek; "bu tür suçlarda içtima hükümleri uygulanmaz" hükmü

Failin şantaj niteliği teşkil eden açıklamalarının tehdit unsuru kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu da içtima bakımından önem arz etmektedir¹²⁰. Bakıldığında mağdur üzerinde zorlayıcı etki meydana getirmesi bakımından senedin yağması suçuyla şantaj suçu benzeşmektedir. Bu iki suç tipini birbirinden ayırma noktasında ise korudukları hukuki değer, hareket unsuru ve zorlamanın kapsamı yardımcı olmaktadır. Senedin yağmasından farklı olarak şantaj suçunda failin mağduru kanuna aykırı yahut yükümlü olmadığı bir şeyi yapmaya zorlaması durumunda irade özgürlüğü; haksız bir menfaat elde edilmeye zorlaması halinde irade özgürlüğüyle birlikte malvarlığı değerleri de korunmaktadır¹²¹. Tehdidin özel bir şekli olan şantaj suçunda manevi zorlama olan tehdit söz konusu, maddi zorlama olan cebir söz konusu değildir. Başvurulan tehdidin konusunda da iki suç ayrılmaktadır. Şantaj suçunda tehdidin konusu mağdurun şeref ve saygınlığını zarara uğratabilecek hususların açıklanmasıdır.

Yargıtay'a göre zaman birliği içinde gerçekleştirilmesi şartıyla failin şantaj niteliğindeki açıklamaları tehdit unsuru içinde değerlendirilmeli, faile ayrıca şantaj suçundan dolayı sorumlu tutulmamalıdır¹²². Failin şantaj olarak değerlendirilebilecek ifadelerle mağduru tehdit ederek senet yağmalaması durumunda fail ayrıca şantaj suçundan dolayı sorumlu tutulmamalıdır; failin sadece senedin yağması suçundan sorumlu tutulması gerekecektir¹²³.

getirilmiştir. Ceza Genel Kurulunun 13.02.1984 gün ve 322-64 sayılı kararında; "eriyen ve eriten başka ifade ile kaynaşan suçlardan biri diğerinin unsuru veya ağırlaştırıcı sebebinin teşkil ettiğinin yasada açıkça gösterilmesi şarttır ve bu şart suç ve cezaların kanuniliğinin gereğidir" denilerek bileşik suçta unsur ya da ağırlaştırıcı nedeni oluşturan suçun, bileşik suç olarak düzenlenen bağımsız suçun içinde mutlaka ve ayrıca gösterilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçu ile yağma suçuna ilişkin maddeler birlikte değerlendirildiğinde, suçlardan birinin diğerinin unsuru veya ağırlaştırıcı nedeni olması gibi bir durum söz konusu olmadığından, bu iki suç yönüyle bileşik suçtan söz etmek mümkün değildir." Yar. CGK, E. 2012/6-1523, K. 2013/66, 19.2.2013 (<https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> Erişim Tarihi 15.4.2021)

¹²⁰ Bakıldığında mağdur üzerinde zorlayıcı etki meydana getirmesi bakımından senedin yağması suçuyla şantaj suçu benzeşmektedir. Bu iki suç tipini birbirinden ayırma noktasında ise korudukları hukuki değer, hareket unsuru ve zorlamanın kapsamı yardımcı olmaktadır. Senedin yağmasından farklı olarak şantaj suçunda failin mağduru kanuna aykırı yahut yükümlü olmadığı bir şeyi yapmaya zorlaması durumunda irade özgürlüğü; haksız bir menfaat elde edilmeye zorlaması halinde irade özgürlüğüyle birlikte malvarlığı değerleri de korunmaktadır (Boyracı (n 13) 32; Esen (n 51) 175). Tehdidin özel bir şekli olan şantaj suçunda manevi zorlama olan tehdit söz konusu, maddi zorlama olan cebir söz konusu değildir. Başvurulan tehdidin konusunda da iki suç ayrılmaktadır. Şantaj suçunda tehdidin konusu mağdurun şeref ve saygınlığını zarara uğratabilecek hususların açıklanmasıdır.

¹²¹ Boyracı (n 13) 32; Esen (n 51) 175

¹²² Boyracı (n 13) 32-33

¹²³ "TCY'nın 106. maddesinde düzenlenen tehdit suçuyla, 107. maddesinde düzenlenen şantaj suçu arasında özel norm - genel norm ilişkisi bulunduğu düşünülebilir ise de, 107. maddenin 2. fıkrasında düzenlenen suçun tehdidin özel bir türü olduğu, bu nedenle bir olayda 106. maddedeki genel tehdit suçunun mu, yoksa 107. maddenin 2. fıkrasındaki şantaj suçunun mu gerçekleştiği konusunda tereddüt ortaya çıkarsa, olayın durumuna göre mağdurun şeref ve saygınlığına zarar verebilecek bir hususu açıklamakla veya isnat etmekle tehdit edilip bir yarar sağlamaya zorlama var ise 107. maddenin 2. fıkrasındaki şantaj suçunun oluştuğu kabul edilmelidir. Buna göre TCY'nın 107/2. fıkrasında düzenlenen şantaj suçu, tehdit suçunun özel bir görünümü olup, koşulları var ise öncelikle TCY'nın 107/2. maddesinin uygulanması gerekmektedir. Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; Sanıkların yağma suçunu işlemek için bir plan dahilinde olay yerine getirdikleri katlanı, olay günü saat 18.00'den

Dolandırıcılık suçu ile senedin yağması suçu bakımından içtima ilişkisinin de ortaya konması gerekmektedir. Her iki suç bakımından mağdurun iradesi sakatlanmaktadır. Ancak bu kapsamda senedin yağması suçunda kişi özgürlüğü, vücut dokunulmazlığı korunan değerlerden birisi iken dolandırıcılıkta irade özgürlüğü korunmaktadır. İradeyi ortadan kaldıran nedenlerin belirlenmesi bakımından iki suç birbirinden kesin çizgilerle ayrılmakta ve içtimanın kapsamı daha kolay belirlenebilmektedir. Dolandırıcılık suçunda senedin yağmasında olduğu gibi haksız bir şekilde başkasının malını elde etme ya da alma söz konusudur¹²⁴. Senedin yağmasında failin iradesi cebir veya tehditle baskılanırken dolandırıcılık suçunda failin iradesi hileyle baskılanmaktadır¹²⁵. Senet, dolandırıcılık fiilinde yağmada olduğu gibi rıza ile teslim edilmektedir. Fakat ayrımı oluşturan nokta bu rızanın hile ile elde edilmesidir. Her iki suç tipinde de yapay bir nitelik teşkil eden rıza geçersizdir. Neticede fail senedin yağmasında mağdurun rızasını cebir veya tehditle, dolandırıcılıkta ise hileli hareketlerle elde etmektedir. Suç teşkili eden fiil tamamlandıktan sonra senedin geri verilmesini engellemeye yönelik cebir veya tehdit söz konusu olursa artık senedin yağmasından söz edilemeyecektir.

Dolandırıcılık ile içtima hususunda benzer sonuç, açığa atılan imzanın kötüye kullanılması suçu (TCK m. 209) bakımından da geçerli olmaktadır. Bu suçta mağdur, aralarındaki anlaşmaya uygun olarak doldurulup kullanılması amacıyla imzaladığı kısmen veya tamamen boş kağıdı kendi rızası ile faile teslim etmektedir. Bu bağlamda TCK m. 209 bakımından cebir veya tehdit söz konusu olmadan imzalı kâğıt rızaya istinaden faile verilip bu kâğıt fail tarafından mağdur ile aralarındaki anlaşmaya aykırı olarak doldurulmaktadır. Hareket unsuru bakımından ve iradenin baskılanıp baskılanmaması açısından iki suç birbirinden kesin çizgilerle ayrılmaktadır. Ancak mağdurun özgür iradesine dayalı olarak imzaladığı kağıdı mağdurdan cebren veya tehditle alan ve senet haline getiren fail hakkında hem senedin yağması hem de TCK m. 209/2 atfı ile belgede sahtecilik suçu gündeme gelecek¹²⁶ ve failin gerçek

ertesi gün 06.00'ya kadar cebir ve tehdit kullanarak hürriyetinden yoksun bırakıp, hayati tehlike geçirecek şekilde yaraladıkları, katılanın üzerinde bulunan 600 Lira parası ile banka ve kredi kartlarını aldıkları, tehditle şifresini öğrendikleri kartları kullanarak iki bankaya ait ATM cihazından toplam 1.800 Lira para çektikleri ve katılana toplam 5 adet yüksek miktarda senet imzalattıkları, anılan eylemler cereyan ederken cep telefonu ile katılanın çıplak görüntü ve fotoğraflarını kaydedip, katılanı olayı polise bildirmesi ve 50.000 USD getirmemesi durumunda görüntüleri internete verecekleri ve ailesine gönderecekleri şeklinde tehdit ettikleri olayda, sanıkların amaçlarının baştan beri yağma suçunu işlemek olduğu, katılanın görüntü ve fotoğraflarını kaydetmelerinin yağma suçunun devamı şeklinde olup, olayda tehdit suçunun özel bir görünüm şekli olan şantaj suçunun ayrıca oluşmadığı, şantaj içerikli ifadelerin yağma suçunun tehdit unsuru içinde kaldığı ve sanıkların eylemlerinin bir bütün halinde yağma suçunu oluşturduğunun kabulünde zorunluluk bulunmaktadır.” Yar. CGK, E. 2011/6-166, K. 2011/213, 18.10.2011; Boyracı (n 13) 33

¹²⁴ Arslanbaş (n 2) 38

¹²⁵ Selçuk (n 26) 26

¹²⁶ Erdem, Tezcan ve Önok, (n 47) 1073

içtima kuralları gereği cezalandırılması gerekecektir¹²⁷. Eğer fail bu kağıdı senet haline getirmez ise de “ileride senet haline getirilebilecek bir kâğıt” söz konusu olduğu için sadece senedin yağması bakımından cezai sorumluluk söz konusu olacaktır.

Dolandırıcılık ve senedin yağması suçlarında içtima hususunda örnek vermek gerekirse failin mağdura hileli davranışlarla aldatıp borç içeren bir senet imzalatması ve alması; ancak mağdurun sonradan aldatıldığını idrak edip senedi geri vermesini istediği failin ise tehdit veya cebirle geri vermeyi engellemesi durumunda gerçek içtima kuralları gereği dolandırıcılık suçunun ve cebir ya da somut olaya göre tehdit suçunun söz konusu olduğu görülür. Nitekim fail, kişinin iradesini sakatlayıp senedi almakla dolandırıcılık suçunu işlemiştir.

Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (TCK m. 220) ile senedin yağması arasındaki içtima ilişkisi de önem arz etmektedir. TCK m. 149/1-g çerçevesinde “suç örgütüne yarar sağlamak maksadıyla” senedin yağmalanması hali, cezayı ağırlaştırıcı bir nitelikli haldir. Ancak TCK m. 220/4, özel bir içtima hükmü öngörmüştür. İlgili hükme göre: “*Örgütün faaliyeti çerçevesinde suç işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı da cezaya hükmolunur.*” Bu sebeple suç örgütüne yarar sağlamak maksadıyla senedin yağması halinde hem suç işlemek amacıyla örgüt kurma hem de senedin yağması suçundan ayrı ayrı cezaya hükmolunacaktır.

İçtima konusunda değerlendirilmesi gereken son husus icbar suretiyle irtikap suçu ile senedin yağması suçu ilişkisidir. İcbar suretiyle irtikap suçunda da senedin yağmasında olduğu üzere irade üzerinde zorlayıcı bir etki söz konusudur. İcbar suretiyle irtikap suçunun düzenlendiği TCK m. 250'nin gerekçesine göre “...icbarın yağma suçunun oluşumuna neden olan cebir veya tehdit boyutuna varmaması gerekir. Aksi taktirde gerçekleşen suç, icbar suretiyle irtikap değil, gasp suçu olur.”¹²⁸. Cebir veya tehdit boyutuna ulaşmayan icbar yoluyla işlenen irtikap suçu söz konusu olacaktır. Doktrinde ve Yargıtay uygulamasında¹²⁹ cebir boyutuna ulaşmayan ancak tehdit niteliğindeki icbarın da icbar suretiyle irtikap suçunu gündeme getireceğini savunmaktadır¹³⁰. Ancak kanun koyucu bu suçta tehdidi suçun araç

¹²⁷ Boyracı (n 13) 145

¹²⁸ Boyracı (n 13) 26

¹²⁹ “İrtikap suçu bir memurun görevine giren bir hususta görevini veya sıfatını kötüye kullanarak bir kimseyi kendisi ya da başkasına çıkar sağlamaya icbar veya ikna etmesi ile oluşur. Buna göre memurun görev ve yetki alanına giren bir işi yaparken veya yapabilecek durumda iken çıkar sağlaması, icbarın ciddi olması, sanığın isteklerinin kanunsuz olduğunu bilen mağdurun etkisinden kurtulamadığı baskı sonucu sanığa çıkar sağlaması gerekir... İcbar sözcüğünün sözlük anlamı, “zor, zorlayış, bir işi yaptırmak için zora başvurmak” şeklindedir. (Türk Dil Kurumu Sözlüğü) Ceza Genel Kurulunun 30.03.2004 gün ve 37-75 sayılı kararı ile yerleşmiş önceki kararlarında da vurgulandığı üzere, icbar kelimesi manevi cebir anlamındadır. Cebir unsuru manevi tazyikle gerçekleşecektir. Mağdurda meydana getirilen korkunun etkisi altında suçun işlenmesi halinde icbar gerçekleşmiş sayılacaktır. Maddi cebir kullanılması halinde, eylem yağma suçunu oluşturur.” Yar. CGK, E. 2009/5-167, K. 2010/70, 30.3.2010; Yokuş-Sevük, (n 21) 483

¹³⁰ Bkz. Selami Turabi, İrtikap Suçu (2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2017) 82

hareketi olarak öngörmek isteseydi bunu doğrudan gerçekleştirir ve tehdit yerine icbar kavramını kullanmazdı. Bu kapsamda icbar kavramının, gerekçede öngörüldüğü üzere cebir veya tehdidin daha hafif bir kullanımı olarak algılanması gerektiği kanaatindeyiz¹³¹.

I. YAPTIRIM, ZAMANAŞIMI VE MUHAKEMESİ

1. YAPTIRIM

Senedin yağması suçunun düzenlendiği maddede suçun yaptırımına ayrıca yer verilememiştir. İlgili maddede malın yağması suçu için öngörülen cezaya “*aynı ceza verilir*” denilerek atıf yapılmıştır. Bu bakımdan bu suçun yaptırımı altı yıldan on yıla kadar hapis cezasıdır (TCK m. 148/2). Bu suçun nitelikli hallerinin gerçekleşmesi durumunda ise bu suçun cezası on yıldan on beş yıla kadar hapis cezası olarak düzenlenmiştir (TCK m. 149).

Bu suçun maddi konusunu teşkil eden senedin bedelinin azlığı, cezanın üçte birinden yarısına kadar indirilmesi sonucunu doğurma kapasitesine sahiptir. Nitekim TCK m. 150/2 hükmünde “*indirilebilir*” ifadesiyle indirim uygulayıp uygulamama hususunda gerekçesi olmak şartıyla hâkime takdir yetkisi verilmiştir.

Malvarlığına karşı suçlarda ortak bir hüküm olarak düzenlenen TCK m. 169’da “*Hırsızlık, güveni kötüye kullanma ve dolandırıcılık suçlarının işlenmesi suretiyle yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı*” düzenlenmişken, bu suçlar arasında senedin yağması suçu sayılmamıştır¹³². Doktrinde *Centel, Zafer ve Çakmut*, yerinde olarak, ilgili madde hükmünde senedin yağması suçunun sayılmamasının bir çelişki yarattığını ve bu çelişkinin de açıklanmasının mümkün olmadığını savunmuştur¹³³. Bakıldığında hırsızlık, güveni kötüye kullanma ve dolandırıcılık suçunda tüzel kişilerin yararına haksız menfaat sağlanabiliyorsa malvarlığına karşı bir suç olarak senedin yağması suçunun da tüzel kişi yararına işlenebilmesi mümkün görülmelidir. Ancak yine de kanunilik ilkesi gereği bunun için kanuni bir düzenlemenin varlığı şarttır.

Senedin yağması suçu işlenerek elde edilen senet, vesika veya imzalı boş kâğıt bakımından müsadere kararı verilemeyecektir. Nitekim TCK m. 54’e göre “*İyiniyetli üçüncü kişilere ait olmamak koşuluyla, kasıtlı bir suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun*

¹³¹ Aynı yönde bkz. Çağrı Aşına Kaya-Seven, Türk Ceza Hukukunda İrtikap Suçu, (YL Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2020) 89-90

¹³² Bu madde özelinde tüzel kişinin güvenlik tedbirinin muhatabı olabilmesi için TCK m. 60’da öngörüldüğü üzere kasıtlı bir suçun tüzel kişi lehine, adına veya onun için işlenmiş olması aranmamış sadece tüzel kişi lehine işlenmesi yeterli sayılmıştır. Ayrıca bu yararın da ekonomik bir yarar niteliğinde olması aranmamıştır. Manevi nitelikteki yarar da bu kapsamda değerlendirilebilecektir. Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2760

¹³³ Bkz. *Centel, Zafer ve Çakmut* (n 4) 420; İlgili kanun hükmünün gerekçesinde de neden malvarlığına karşı suçların belirli kısmında tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirlerine hükmolunabileceği, diğer suçlar bakımından uygulanamayacağı hususu açıklanmamıştır. Bkz. TCK m. 169 gerekçesi, www.ceza-bb.adalet.gov.tr Erişim Tarihi 8 Mart 2021

işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın müsaderesine hükmolunur.”

Senet, vesika veya imzalı boş kâğıt mağdura ait olduğundan müsadere gündeme gelmeyecektir.

2. ZAMANAŞIMI

Bu suçun cezası beş yıldan fazla ve yirmi yıldan az hapis cezasını gerektirdiği için bu suçta dava zamanaşımı süresi on beş yıldır (TCK m. 66/1-d)¹³⁴. Dava zamanaşımı süresini kesen sebeplerin söz konusu olması durumunda zamanaşımı süresi, ilgili suça ilişkin olarak kanunda belirlenen sürenin en fazla yarısına kadar uzayacağı için bu suçta dava zamanaşımı süresi en fazla yirmi iki yıl altı ay olabilecektir (TCK m. 67/4). Fiili işlediği sırada on iki yaşını doldurmuş olup da on beş yaşını doldurmamış olanlar hakkında, bu sürelerin yarısının; on beş yaşını doldurmuş olup da on sekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında ise, üçte ikisinin geçmesiyle zamanaşımı süresi dolacak ve kamu davası düşecektir (TCK m. 66/2).

3. MUHAKEMESİ

Senedin yağması suçu re'sen soruşturulan ve kovuşturulan bir suç olarak düzenlenmiştir. Bu suçun takibi bakımından herhangi bir *muhakeme şartı* öngörülmemiştir¹³⁵. “TCK m.150/1 hükmü, “daha az cezayı gerektirmesi” hususunda TCK m.144/1-b hükmü ile nitelik ve amaç aynıdır; ancak TCK m. 144/1-b kapsamında kalan hırsızlık fiillerinin takibini ve TCK m. 159’da dolandırıcılığın bir hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesini şikâyete bağlı tutulmuşken, böyle bir dava şartı TCK m. 150/1 çerçevesinde işlenen fiiller bakımından kabul edilmemiştir.”¹³⁶. Ayrıca bu suç, tıpkı yağma suçunda olduğu gibi şikayete tabi olmadığı ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK)¹³⁷ m. 253/1-b kapsamında sayılan suçlardan biri olmadığı için uzlaştırmaya tabii değildir.

Senedin yağması suçunda, yağma suçunun basit şekli ile aynı ceza öngörülmüştür. Bu suçun basit şekli (TCK m. 148) bakımından 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunu¹³⁸ m. 12’ye göre ağır ceza mahkemeleri madde itibariyle yetkilidir (*görevlidir*). Nitelikli haller bakımından da öngörülen ceza on yıldan fazla olduğu için yine ağır ceza mahkemeleri görevlidir.

Senedin yağması suçu ile nitelikli hallerinin terör amacı ile suç işlemek için kurulmuş bir terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde işlenmiş olması halinde, terör suçu (3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu¹³⁹ m. 4/1-a) gündeme gelecek ve bu halde görevli mahkeme

¹³⁴ Kuzudişli (n 45) 128

¹³⁵ Parlar ve Hatipoğlu (n 3) 2294; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 420

¹³⁶ Arslanbaş (n 2) 139

¹³⁷ RG. 17.12.2004, S. 25673

¹³⁸ RG. 07.10.2004, S. 25606

¹³⁹ RG. 12.04.1991, S. 20843

Hâkimler ve Savcılar Kurulu'na terör suçlarına bakmakla yetkilendirilmiş ağır ceza mahkemesi olacaktır; ancak suça sürüklenen çocuklar hakkında açılacak davalar bakımından çocuk mahkemeleri görevli ve yetkili olacaktır (5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu¹⁴⁰ m. 26/1)¹⁴¹.

Senedin yağması suçunun işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait her türlü malvarlığı değerine elkonulabilecek ve bunların şüpheli veya sanıktan başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilecektir (CMK m. 128/1).

SONUÇ

Senedin yağması suçu TCK sistematüğinde malvarlığına karşı bir suç olarak ihdas edilmiştir. 5237 sayılı TCK m. 148/2'de düzenlenen senedin yağması suçu 765 sayılı TCK m. 496'da bağımsız bir suç tipi olarak ihdas edilmiştir. Her iki kanun döneminde bu suç unsurlar yönünden büyük ölçüde benzerlik teşkil etmekle birlikte 5237 sayılı TCK'da senedin yağması suçu bağımsız bir suç olarak değil, malın yağmasının özel bir türü olarak düzenlenmiştir

Senedin yağması suçunda cebir veya tehdidin kapsamı farklılaştırılmış hem de cebir veya tehdidin ihlal ettiği hukuki değerler açık bir şekilde gösterilmemiştir. Ancak her iki suçta da araç fiil niteliğindeki cebir veya tehditle asıl fiil arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur. Burada kanun koyucunun senedin yağması suçu bakımından cebir veya tehdidin ihlal ettiği hukuki değerlerin açıkça göstermemiş olması bir eksiklik olarak değerlendirilmemelidir. Kanun sistematüğü içerisinde kanun koyucu gereksiz yere tekrar yapmaktan kaçınmıştır. Bu kapsamda madde bütünlüğü çerçevesinde yağma suçunun özel bir görünüş şekli olan senedin yağması suçunda da cebir veya tehdidin ihlal ettiği hukuki değerler TCK m. 148/1 ile aynı değerlendirilmelidir.¹⁴²

Senedin yağması suçunda mağdurun niteliği önem arz etmektedir. Cebir veya tehdide maruz kalan kişiler ile alınan malın maliki farklı kişiler olabileceği için bu suçun mağduru malın maliki değil, cebir veya tehdit ile mal üzerindeki zilyetliği sonlandırılan, "*irade özgürlüğü zorlanan kişi*"dir. Buradan hareketle bu suçun araç hareketlerini teşkil eden cebir veya tehdit, irade özgürlüğünü etkilediği için sadece algılama yeteneği bulunan kişiler suçun mağduru olabilecektir. Algılama yeteneği bulunmayan kişiye karşı işlenen senedin yağması suçunda tehdit fiili, amaç davranış işlevi göremeyeceği için hırsızlık suçu söz konusu olacaktır. Bu bakımdan TCK m. 149/1-e'de öngörülen ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda

¹⁴⁰ RG. 15.072005, S. 25876

¹⁴¹ Koca ve Üzülmöz (n 19) 669, 670; Centel, Zafer ve Çakmut (n 4) 420-421

¹⁴² Aynı yönde bkz. Kamışlı ve Taneri (n 94) 898

bulunan kişiye karşı” işlenen senedin yağması suçunda öngörülen nitelikli hal uygulama imkanı bulamayacaktır. TCK’nın söz konusu nitelikli hal düzenlemesi, suçun yapısı ile bağdaşmamaktadır. Burada kanun koyucunun senedin yağması ve genel olarak yağma suçu özelinde “ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olma” nitelikli halinin uygulanamayacağını öngörmesi yerinde olurdu.

Doktrinde yağma suçunda failin genel kastının yanı sıra ‘*yararlanma kastı*’nın da bulunması gerektiğine yönelik görüşler bulunmaktadır. Bu görüşteki yazarlara göre her ne kadar ilgili madde hükmünde yararlanma kastından söz edilmemişse de yağma suçunun cebir veya tehditle işlenebilen bir hırsızlık niteliğinde bir suç teşkil etmesi sebebiyle, hırsızlık suçu bakımından aranan yararlanma kastı bu suç bakımından da aranmalıdır. Yararlanma kastı ile değil de zarar verme kastıyla işlenen işlenen fiil, senedin yağmasını değil mala zarar verme ve tehdit ya da yaralama suçuna vücut verecektir. Ancak suçun kanuni tanımı incelendiğinde hırsızlık suçunda olduğu şekliyle senedin yağması suçunda bir yararlanma kastı, doğrudan veya dolaylı olarak aranmaktadır. Bu kapsamda failin yararlanmaya yönelik bir kastının aranması tipikliğe uygun olmayacaktır. Suç genel teorisinin felsefesine de aykırı olan bu görüşün kabul edilmesi mümkün değildir. Nitekim bu suç özelinde yararlanma kastı aranması, kişilerin cezalandırılabilme alanlarında negatif bir etki yaratmasa da pozitif bir etki yaratır. Bu ise mahkemelerin değil kanun koyucunun yetkisindedir. Tipikliğin amacı da kanun koyucunun öngördüğü fiillerin suç sayılmasıdır. Bu bağlamda kanun koyucunun yetkisinde olan bir durumda kişilerin cezalandırılabilme alanına pozitif bir etki olsa da böylesi bir yorumun hukuki olmadığı kanaatindeyiz.

Senedin yağması suçunda kusurluluğu etkileyen sebeplerden biri haksız tahriktir. Kural olarak tüm suçlar bakımından haksız tahrik uygulaması mümkünken yağma suçunda Yargıtay uygulamasında mümkün görülmemektedir. Kişilerin yaşam hakkına karşı gerçekleştirilen öldürme fiili bakımından haksız tahrik hükümleri uygulanabilirken kişilerin vücut dokunulmazlığına ve malvarlığı değerlerine karşı gerçekleştirilen senet yağması fiillerinde haksız tahrik hükümlerinin uygulanamamasının hukuki bir dayanağının olmadığı kanaatindeyiz.

Malvarlığına karşı suçlarda ortak bir hüküm olarak düzenlenen TCK m. 169’da “*Hırsızlık, güveni kötüye kullanma ve dolandırıcılık suçlarının işlenmesi suretiyle yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı*” düzenlenmişken, bu suçlar arasında senedin yağması suçu sayılmamıştır. İlgili madde hükmünde senedin yağması suçunun sayılmaması bir çelişki yaratmaktadır.

Bakıldığında hırsızlık, güveni kötüye kullanma ve dolandırıcılık suçunda tüzel kişilerin yararına haksız menfaat sağlanabiliyorsa malvarlığına karşı bir suç olarak senedin yağması suçunun da tüzel kişi yararına işlenebilmesi mümkün görülmelidir. Ancak yine de kanunilik ilkesi gereği bunun için kanuni bir düzenlemenin varlığı şarttır.

KAYNAKÇA

- Akbulut B, Ceza Hukuku Genel Hükümler (5. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018)
- Arslanbaş A, Yağma Suçları (YL Tezi, Marmara Üniversitesi, 2009)
- Arslantürk M, İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu: Uygulama Örnekli - Açıklamalı - İhtihatlı - Notlu - Gerekçeli (2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018)
- Artuç M, Malvarlığına Karşı Suçlar, (4. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020)
- Aygün MY, “Senet (Belgit)” (1977) III (3-4) Yargıtay Dergisi, 247-253.
- Bakıcı S, 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri Cilt II, (Adalet Yayınevi, 2008)
- Balcı F ve Öztürk S, Hırsızlık, Karşılıksız Yararlanma ve Yağma Suçları (Adalet Yayınevi, 2017)
- Bayraktar K, Yıldız K, Aksoy-Retornaz E, Akyürek G, Sonay-Evik V, Ali Hakan E, Kangal ZT, Memiş Kartal P, Sınar H, Altunç S, Aytakin-İnceoğlu A, Bostancı-Bozbayındır G ve Erman B, Özel Ceza Hukuku Cilt IV, Malvarlığına Karşı Suçlar, (On İki Levha Yayıncılık, 2018)
- Berkin N, “İspat Hukukunda Senet Delili ve Yazılı Şekil” (1946) 12 (4) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1175-1192
- Birtek F, “Yağma Suçu Bakımından Yarar Sağlama Amacı” (2020) 15 (44) Ceza Hukuku Dergisi, 673-709
- Boyracı A, 5237 Sayılı Kanunda Düzenlenen Senedin Yağması Suçu, (On İki Levha Yayıncılık, 2020)
- Bozkurt-Yüksel AE, “İspat Hukuku Bakımından Kambiyo Senetleri” (2008) XXIV (3) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 501-535
- Cankurt E, “Yağma Suçu ve Cebir Kavramı” (2015) 1 (2) Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 99-135
- Centel N, Zafer H ve Çakmut Ö, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt:I (4. Bası, Beta Yayıncılık, 2017)

- Cerrahoğlu H, Türk Ceza Hukuku'nda Yağma Suçu, (YL Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2013)
- Deliduman S, "Medeni Usul Hukukunda Senet ve Senetlerle Yazılı Şekil Arasındaki İlişki" (2000) IV (1-2) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 413-435
- Dönmezer S ve Erman S, Nazarî ve Tatbikî Ceza Hukuku Cilt 2, (14. Baskı, Der Yayınları, 2019)
- Dönmezer S, Ceza Hukuku Özel Kısım – Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, (12. Baskı, Filiz Kitabevi, 1997)
- Erdem M, Tezcan D ve Önok RM, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, (18. Baskı, Seçkin Yayınları, 2020)
- Faruk E ve Toroslu N, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (5. Baskı, Savaş Yayınları, 1987)
- Gözübüyük AP, Türk Ceza Kanunu Gözübüyük Şerhi Cilt IV, (5. Baskı, Kazancı Hukuk Yayınları, 1989)
- Kamışlı G ve Taneri G, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (Seçkin Yayınları, 2018)
- Kaya-Seven ÇA, Türk Ceza Hukukunda İrtikap Suçu, (YL Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2020)
- Kayıhan Ş ve Yasan M, Türk Ticaret Kanununa Göre Kıymetli Evrak Hukuku, (3. Baskı, Seçkin Yayınları, 2016)
- Koca M ve Üzülmöz İ, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, (13. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020)
- Koca M ve Üzülmöz İ, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (6. Baskı, Adalet Yayınevi, 2020)
- Koca M, "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar" (2005) (5) Kazancı Dergisi
- Koca M, "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu" (2005) 3 (32) Legal Hukuk Dergisi, 2799-2817
- Kuru B, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, (Legal Yayınevi, 2016)
- Kuzudişli, M, Yağma Suçu, (YL Tezi, Çankaya Üniversitesi, 2012)
- Meran N, Hırsızlık, Yağma, Karşılıksız Yararlanma ve Malvarlığına Karşı Suçlar (2. Baskı, Seçkin Yayınları)
- Maraşlı-Dinç Y ve Ruhi ME, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu" (2018) XI (II) Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ERZSOSDE), 86-100.
- Önder A, Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar, (Filiz Kitabevi, 1994)
- Özbek VÖ, Doğan K ve Bacaksız P, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler (15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2020)

- Özbek VÖ, Doğan K ve Bacaksız P, Ceza Genel Hukuku (Temel Bilgiler) (11. Baskı, Seçkin Yayıncılık,2020)
- Özbey Ö, “Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulanması” (2010) 5 (44) Terazî Hukuk Dergisi, 129-139
- Öztan B, Medeni Hukukun Temel Kavramları (11. Baskı, Turhan Kitabevi, 2003)
- Öztürk E, “5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Beden ve Ruh Bakımından Kendisini Savunabilme Kavramı” (2008) 3 (21) Terazî Hukuk Dergisi, 93-99
- Parlar A ve Hatipoğlu M, Türk Ceza Kanunu Yorumu – 1. Cilt, (3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010)
- Parlar A ve Hatipoğlu M, Türk Ceza Kanunu Yorumu – 3. Cilt, (3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010)
- Pulaşlı H, Kıymetli Evrakın Esasları, (7. Baskı, Adalet Kitabevi, 2019)
- Sahillioğlu-Baklacı S, Yağma Suçu, (YL Tezi, Yaşar Üniversitesi, 2020)
- Selçuk S, Dolandırıcılık Cürmünün Kimi Suçlardan Ayrımı ve Çeklerle İlgili Suçlar, (Yazarın Kendi Yayını, 1986)
- Şen E ve Malbeği E, “Malvarlığına Karşı Suçlarda İrade ve Fiili Hakimiyet Kriterleri” (2018) 13 (141) Terazî Hukuk Dergisi, 115-118
- Şen E, “Yağma ve Hırsızlık Suçlarında Fiili Hakimiyet” (2013) 8 (109-110) Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 123-129
- Şule-Korkmaz E, Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu (Seçkin Yayıncılık, 2021)
- Turabi S, İrtikap Suçu (2. Baskı, Adalet Yayınevi, 2017)
- Yokuş Sevük H, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, (Adalet Yayınevi, 2018)
- Zafer H, Ceza Hukuku Genel Hükümler, (7. Baskı, Beta Yayınları, 2019)